

ДЖОДЖО МОЙС МЕДЕН МЕСЕЦ В ПАРИЖ

Превод от английски: Илвана Гарабедян, 2017

chitanka.info

1.

Париж, 2002 г.

Лив Холстън се държеше здраво за парапета на Айфеловата кула, гледаше през ромбовете на предпазната мрежа към простиращия се пред нея Париж и се чудеше дали някой някога е имал по-ужасен меден месец.

Наоколо ѝ семейства туристи пищяха и се навеждаха, за да не скриват гледката, или се облягаха драматично на мрежата, за да ги снимат приятелите им, под безучастния поглед на човека от охраната. От запад към тях се носеха навъсени буреносни облаци. От свежия ветреца ушите ѝ бяха порозовели.

Някой бе хвърлил хартиено самолетче и тя се загледа в него, докато то се въртеше спираловидно надолу, подхващано от поривите на вятъра, докато не стана твърде малко и се загуби от погледа ѝ. Някъде там долу, сред елегантните булеварди от времето на Хаусман и малките вътрешни дворове, сред проектираните в класически стил паркове и нежните извивки на Сена, се намираше новият ѝ съпруг. Съпругът, който я бе информирал само два дни след началото на медения им месец, че макар много да съжалявал, се налагало да проведе бизнес среща още същата сутрин. За онази сграда в края на града, за която ѝ бил казал. Само за час. Нямало да се бави. Тя нямала нищо против, нали?

Същият съпруг, на когото тя бе казала, че ако излезе от хотела, може да върви по дяволите и изобщо да не се връща.

Дейвид бе решил, че тя се шегува. Тя му бе отвърнала, че сигурно той се шегува. Той се бе засмял насила.

— Лив, това е важно.

— Както и меденият ни месец — бе отвърнала тя. Двата се бяха вторачили един в друг, сякаш всеки от тях гледаше човек, когото не бе виждал досега.

— О, боже. Май ще трябва да слизам. — Някаква американка с огромна кожена чанта на кръста и оранжева коса се намръщи, докато

се промушваше край нея. — Не понасям височини. Усещате ли как скърца?

— Не бях забелязала — отвърна Лив.

— Съпругът ми е същият. Нищо не може да го стресне. Може да стои тук цял ден. Нервите ми се опънаха още при качването с онзи проклет асансьор. — Тя погледна към един брадат мъж, който съсредоточено правеше снимки със скъп фотоапарат, потрепери и си проправи път към асансьора, стиснала здраво парапета.

„Боядисана е в кафяво, Айфеловата кула, в цвета на шоколада, което е странно за такава крехка на вид конструкция.“ Тя понечи да се извърне и да го сподели с Дейвид, преди да осъзнае, че той, естествено, не беше тук. Беше си представяла как двамата стоят точно тук още от мига, в който той бе предложил да прекарат една седмица в Париж. Само двамата, прегърнати, може би нощем, загледани в Града на светлината. Тя щеше да е опиянена от щастие. Той щеше да я гледа както в деня, когато ѝ бе предложил. И тя щеше да се почувства като най-щастливата жена на света.

После седмицата се бе превърнала в пет дни заради среща в петъка, която той не можеше да пропусне в Лондон. Едва бяха минали и два от тези пет, когато бе изскочила друга, явно неотложна среща.

И сега Лив стоеше, треперейки — в лятната си рокля, която бе купила, защото беше с цвета на очите ѝ, и си бе казала, че той ще го забележи, — докато небето притъмняваше и полека заваля ситен дъждец. Зачуди се дали френският ѝ от училище е достатъчен, за да си повика такси до хотела, или, в настроението, в което беше в момента, не беше по-добре да се прибере пеша под дъжда. Нареди се на опашката за асансьора.

— И вие ли го оставяте тук?

— Кого?

Американката стоеше до нея. Усмихна се и кимна към лъскавата брачна халка на Лив.

— Вашият съпруг.

— Той... не е тук. Той е... зает днес.

— О, значи, сте тук по работа? Колко хубаво. Той върши цялата работа, а вие можете да се насладите на забележителностите. — Тя се засмя. — Много добре сте го измислили, скъпа.

Лив хвърли последен поглед към Шанз-Елизе и усети как стомахът ѝ се свива на топка.

— Да — каза тя. — Голяма късметлийка съм, нали?

„Който много бърза...“, бяха я предупреждавали приятелките ѝ. Бяха го подхвърлили на шега, но предвид факта, че двамата с Дейвид се бяха запознали само три месеца и единайсет дни преди той да ѝ предложи брак, тя бе доловила нотката истина в думите им.

Тя не бе искала голяма сватба: отсъствието на майка ѝ щеше да тегне над събитието и да го помрачи. Затова двамата с Дейвид бяха заминали за Италия, за Рим, където тя си бе купила готова рокля направо от един скромен на вид и неприлично скъп дизайнерски бутик на „Виа Кондоти“ и където не бе разбрала и думичка от церемонията в църквата, докато Дейвид не бе сложил пръстен на ръката ѝ.

Приятелят на Дейвид, Карло, който бе помогнал с организацията и бе един от свидетелите на церемонията, след това се бе пошегувал, че се е съгласила да почита, да се подчинява и да приема всички следващи съпруги, които Дейвид може да реши да добави към колекцията си. Тя се бе смяла цели два дни след това.

Знаеше, че е била права. Беше го разбрала в мига, в който го бе срещнала. Дори и когато баща ѝ бе помръкнал при новината, а после бе побързал да прикрие реакцията си със сърдечни благопожелания. Бе изпитала вина, защото, макар самата тя никога да не бе мечтала за големия ден, нейният единствен жив родител може би го беше правил. Знаеше, че е била права, и когато бе пренесла малкото си вещи в къщата на Дейвид — стъклената постройка върху стара захарна фабрика на брега на Темза, която бе едно от първите неща, които той сам бе проектирал и построил. Всяка сутрин от шестте седмици между сватбата и медения им месец тя се бе събуждала в Стъклената къща, заобиколена от небе, бе се вглеждала в спящия си съпруг и си бе казвала, че двамата са един за друг. Понякога страстта бе прекалено силна, за да я пренебрегнеш.

— Не се ли чувстваш... не знам... твърде млада? — Джасмин си правеше коламаска на краката над кухненската си мивка. Лив седеше до масата и я гледаше, докато пушеше тайно цигара. Дейвид не одобряваше пушенето. Беше му казала, че е спряла цигарите преди

година. — Имам предвид, не искам да ти се бъркам, Лив, но ти имаш навика да действаш импулсивно. Като, когато си отрязва косата заради един бас. И когато напусна работа, за да обикаляш по света.

— Сякаш само аз съм го правила.

— Ти си единственият човек, когото познавам, който е направил и двете неща в един и същи ден. Не знам, Лив. Просто... всичко ми се струва твърде прибързано.

— Но чувствам, че е правилно. Толкова сме щастливи заедно. И не мога да си представя, че той би направил нещо, което да ме ядоса или натъжи. Той е... — Лив издуха кръгче дим към неоновата лампа — ... идеален.

— Е, определено изглежда добре. Просто не мога да повярвам, че точно ти ще се омъжваш. Ти беше тази, която се кълнеше, че никога няма да го направи.

— Знам.

Джасмин издърпа восъчната лента и се намръщи на тъмните остатъци по нея.

— Ох. По дяволите, това болеше... Но пък има страхотно тяло. И страхотна къща. За разлика от... от тази дупка.

— Когато се събуждам до него, се чувствам сякаш съм в някакво лъскаво списание. Всичко е толкова изискано. Не пренесох почти нищо от нещата си. Той има ленени чаршафи, за бога. Истински ленени чаршафи. — Тя издуха ново кръгче дим. — Направени от лен.

— Да. И кой ще глади тези ленени чаршафи?

— Не и аз. Той си има чистачка. Казва, че няма нужда да се занимавам с такива неща. Вече е разбрал, че не ме бива за домакия. Всъщност иска да помисля за някаква следдипломна квалификация.

— Следдипломна квалификация ли?

— Казва, че съм твърде умна, за да не постигна нищо в живота си.

— Това само показва колко малко те познава. — Джасмин завъртя глезен, оглеждайки се за останали косъмчета. — Е? Ще го направиш ли?

— Не знам. Ще съм заета с местенето, сватбата и всичко останало. Мисля, че първо трябва да свикна с факта, че съм омъжена.

— Съпруга. — Джасмин ѝ се ухили иронично. — О, боже. Женичка.

— Недей. Още се стряскам леко.

— Женичка.

— Престани!

Така че, естествено, Джасмин бе продължила да го повтаря, докато Лив не я перна с кухненската кърпа.

Той беше в хотела, когато тя се върна. Беше решила да повърви пеша, но после бе завалило като из ведро, затова беше прогизнала до кости, а роклята ѝ бе прилепнала към мокрите ѝ крака. Докато минаваше през фойето на рецепцията, можеше да се закълне, че портиерът я бе изгледал с онзи поглед, който бе специално запазен за жените, чиито съпрузи отиват на бизнес срещи по време на медения им месец.

Дейвид говореше по телефона, когато тя влезе в стаята. Обърна се, видя я и прекъсна разговора.

— Къде беше? Разтревожих се.

Тя свали мократа жилетка от раменете си и потърси закачалка в гардероба.

— Качих се на Айфеловата кула. И се върнах пеша.

— Мокра си до кости. Ще ти напълня ваната.

— Не искам вана. — Искаше. Само за това си бе мечтала по време на дългата и изморителна разходка на връщане.

— Тогава ще поръчам да ни донесат чай и закуски.

Той взе телефона, за да поръча румсървис, а тя се извърна, отиде в банята и затвори вратата. Усещаше погледа на Дейвид върху себе си дълго след като бе затворила. Не знаеше защо се цупеше. Беше решила да се държи мило, когато се върне, за да завършат деня приятно. Беше само една среща, все пак. А и тя знаеше какъв е той още от първия ден, когато я бе разходил с кола из Лондон и ѝ бе разказвал надълго и нашироко за историята и дизайна на модерните сгради от стъкло и стомана, край които минаваха.

Но нещо се бе случило, когато прекрачи прага на хотелската стая. Беше го видяла с телефона и само фактът, че бе усетила мигновено, че разговорът е по работа, беше сложил край на и без това крехките ѝ добри намерения. „Не си бил разтревожен заради мен“, сърдито си мислеше тя. „Обсъждал си каква да е дебелината на стъклото за входа на новата сграда или дали опората на покрива ще може да издържи тежестта на допълнителната вентилационна шахта.“

Напълни си ваната, изсипа щедро от скъпата ароматна пяна, после се плъзна във водата и въздъхна с облекчение. Няколко минути по-късно Дейвид почука на вратата и влезе.

— Чай — предложи ѝ той и остави чашата на ръба на мраморната вана.

— Благодаря.

Чакаше го да излезе, но той седна на затворения капак на тоалетната, приведе се напред и се загледа в нея.

— Запазих маса в „Ла купол“.

— За тази вечер ли?

— Да. Казвал съм ти за него. Онова бистро, със страхотните рисунки по стените от художници, които...

— Дейвид, много съм уморена. Вървах дълго. Не мисля, че ми се излиза тази вечер. — Не го погледна, докато говореше.

— Не съм сигурен, че ще мога да прехвърля резервацията за друга вечер.

— Съжалявам. Искам само румсървис и да си легна.

„Защо правиш така? — крещеше си наум. — Защо саботираш собствения си меден месец?“

— Виж... Съжалявам за днес, наистина. Просто с месеци се опитвам да си уредя среща с хората на Голдстейн. А се оказа, че са в Париж, и най-накрая се съгласиха да видят проектите ми. Това е сградата, за която ти разказвах, Лив. Голямата. И мисля, че я харесаха.

Лив се взираше в пръстите на краката си, които се подаваха розови и блеснали над водата.

— Е, радвам се, че е минало добре.

И двамата замълчаха.

— Това е ужасно. Мразя да те гледам толкова нещастна.

Тя вдигна поглед и видя сините му очи, леко рошовата му, както винаги, коса, лицето, което облягаше на дланите си. След моментно колебание тя протегна ръка и той я хвана.

— Не ми обръщай внимание. Държа се глупаво. Прав си. Знам, че тази сграда значи много за теб.

— Наистина е така, Лив. Иначе никога не бих те оставил. Просто това е нещо, върху което работя от месеци. Дори години. Ако успея да го направя, партньорското място във фирмата ми е гарантирано. Името ми ще се прочуе.

— Знам. Виж, недей да отменяш резервацията. Нека да излезем. Ще се почувствам по-добре след ваната. И ще можем да планираме утрешния си ден.

Пръстите му се свиха около нейните. Заради сапунените мехурчета нейната ръка се изплъзна.

— Ами... там е работата. Искат утре да се срещна с техния мениджър проекти.

Лив замръзна.

— Какво?

— Специално за това ще долети тук. Искат да се срещна с тях в апартамента им в „Роял Монсо“. Мислех си, че би могла да идеш в спа центъра, докато съм с тях. Казват, че е фантастичен.

Тя го погледна.

— Сериозно ли?

— Да. Чух, че френското издание на „Вог“ го е избрало за...

— Не говоря за проклетия спа център.

— Лив, това означава, че наистина са запалени по идеята. Трябва да се възползвам от момента.

Гласът ѝ, когато най-сетне се появи, беше странно изтънял.

— Пет дни. Меденият ни месец е само пет дни, Дейвид. Даже не е цяла седмица. Искаш да ми кажеш, че не са могли да изчакат само още седемдесет и два часа?

— Това са Голдстейн, Лив. Така правят бизнес милиардерите. Трябва да се съобразяваш с техния график.

Тя се взираше в краката си, в педикюра, който ѝ бе струвал доста скъпо, и си спомни как двете с маникюристката се бяха засмели, когато тя бе заявила, че краката ѝ изглеждат направо апетитно.

— Моля те, махни се, Дейвид.

— Лив... Аз...

— Просто ме остави сама.

Не го погледна, докато той ставаше от тоалетната. Когато вратата се затвори след него, Лив затвори очи и се потопи напълно в топлата вода, докато вече не можеше да чуе абсолютно нищо.

2.

Париж, 1912 г.

— Не и бар „Триполи“.

— Да, бар „Триполи“.

Макар и възрастен мъж, Едуар Льофевър изглеждаше досущ като малко момче, което са заплашили с тежко наказание. Погледна ме с измъчено лице и изду бузи.

— О, нека не се караме тази вечер, Софи. Да излезем и да хапнем някъде. Да прекараме една вечер, без да мислим за финансови проблеми. Нали сме младоженци! Това е меденият ни месец! — Махна небрежно към бара.

Бръкнах в джоба на палтото си и напипах сгънатите вътре бележки със задължения.

— Мой скъпи съпруге, не можем да си позволим вечер без финансови проблеми, защото нямаме пари за храна. Нито сантим.

— Ами парите от галерия „Дюшам“...

— Отидоха за наема. Не го беше плащал от лятото, забрави ли?

— Спестяванията ни?

— Похарчени бяха преди два дни, когато реши да почерпиш всички в бара „Ма Бургон“ със закуска.

— Беше сватбената ни закуска! Трябваше да отбележа завръщането ни в Париж по някакъв начин. — Замисли се за миг. — А парите в сините ми панталони?

— Снощи ги похарчихме.

Той потупа джобовете си, но намери само кесията с тютюн. Изглеждаше толкова тъжен, че за малко да се разсмея.

— Кураж, Едуар. Няма да е толкова тежко. Ако предпочиташ, аз ще вляза и любезно ще помоля приятелите ти да върнат дълговете си към теб. Ти няма да правиш нищо. Ще им бъде по-трудно да откажат на жена.

— И после ще си тръгнем?

— И после ще си тръгнем. — Надигнах се и го целунах по бузата. — И ще идем да си купим нещо за хапване.

— Не съм сигурен, че искам да ям — измърмори той. Обсъждането на пари ми докарва коремни спазми.

— Ще искаш да ядеш, Едуар.

— Не разбирам защо да го правим сега. Меденият ни месец трябва да трае поне един месец. Месец, изпълнен единствено с любов! Попитах една от благодетелките си от висшето общество и тя ми каза така, а тя разбира от тези неща. Сигурен съм, че има пари някъде в моите... О, почакай, това е Лори. Лори! Ела да те запозная със съпругата си!

През трите седмици, в които бях станала госпожа Едуар Льофевър, както и всъщност няколко месеца преди това, бях разбрала, че броят на кредиторите на съпруга ми надвишава дори таланта му на художник. Едуар беше изключително щедър, но с малки финансови възможности. Той продаваше картините си с лекота, на която приятелите му от академия Матис със сигурност завиждаха, но рядко си правеше труда да иска за тях нещо толкова тривиално като пари в брой и вместо това се задоволяваше с постоянно растяща купчина бележки с имената на длъжниците. Вследствие на което господата Дюшам, Берси и Стиглер можеха да си позволят едновременно и красивите му произведения по стените си, и храна в стомасите си, докато Едуар живееше седмици наред на хляб, сирене и банички с месо.

Бях ужасена, когато разбрах какво е финансовото му състояние. Не заради липсата на пари — още когато се запознах с Едуар, знаех, че не е богат, — а заради небрежното отношение на така наречените му приятели към него. Те му обещаваха плащания, които никога не ставаха реалност. Приемаха платените от него питиета, гостоприемството му, но даваха много малко в замяна. Едуар обичайно беше този, който поръчваше питиета за всички, храна за дамите, забавления за компанията, а после, когато дойдеше сметката, той неминуемо се оказваше останал сам в бара.

— За мен приятелството е по-важно от парите — бе казал той, когато бях прегледала сметките му.

— Това е достойно за уважение, любов моя. За съжаление, приятелството не може да сложи хляб на трапезата ни.

— Оженил съм се за делова жена! — гордо възкликна той. В онези дни, след сватбата ни, можех да заявя, че съм знахарка, и той пак щеше да се гордее с мен.

Взирах се през прозорците на бар „Триполи“, за да видя кой е вътре. Когато се обърнах, Едуар говореше с тази мадам Лори. Това не беше нещо необичайно: съпругът ми познаваше всички в Пети и Шести район на Париж. Нямаше как да изминем и стотина крачки, без той да размени с някого поздрав, цигари и благопожелания.

— Софи! — каза той. — Ела тук! Искам да се запознаеш с Лори льо Комт.

Поколебах се само за миг: по ружа на бузите ѝ и по обувките ѝ ясно личеше, че тази Лори льо Комт е проститутка. Той ми беше казал още в началото, че често ги ползва за модели; били идеални, беше ми обяснил, защото никак не се стеснявали от телата си. Вероятно трябваше да се шокирам, че искаше да ме представи, мен — своята съпруга, на такава жена, но бързо бях разбрала, че Едуар не дава пет пари за общоприетия етикет. Знаех, че ги харесва, дори уважава, и не исках да си помисли нещо лошо за мен.

— Удоволствие е да се запозная с вас, мадмоазел — казах аз. Протегнах ръка и нарочно използвах уважително обръщение, за да ѝ покажа отношението си. Пръстите ѝ бяха толкова невероятно меки, че трябваше да погледна, за да се уверя, че наистина съм хванала ръката ѝ.

— Лори ми е позирала много пъти. Спомняш ли си картината с жената на синия стол? Онази, която много харесваш? Това е Лори. Тя е прекрасен модел.

— Твърде сте любезен, мосю — каза тя.

Усмигнах се сърдечно.

— Спомням си тази картина. Красива е. — Жената леко повдигна вежди. След това осъзнах, че едва ли ѝ се случва често да получава комплименти от друга жена. — Винаги съм я смятала за особено величествена.

— Величествена. Софи е напълно права. Точно така изглеждаш на нея — съгласи се Едуар.

Лори погледна мен, после него, сякаш се опитваше да разбере дали ней се подигравам.

— Първия път, когато съпругът ми ме нарисува, приличах на ужасна стара мома — побързах да кажа аз, опитвайки се да я предразположа. — Толкова строга и намръщена. Мисля, че Едуар каза, че приличам на суха вейка.

— Никога не съм казвал подобно нещо.

— Но си го мислеше.

— Картината беше ужасна — съгласи се Едуар. — Но вината беше изцяло моя. — Той ме погледна. — А сега ми е абсолютно невъзможно да нарисувам лоша картина с теб.

Още ми беше трудно да срещна погледа му, без да се изчервя леко. Настъпи кратко мълчание. Извърнах очи.

— Поздравления за сватбата, мадам Льофевър. Вие сте късметлийка. Но вероятно още по-голям късметлия е съпругът ви.

Тя ми кимна, после и на Едуар, леко повдигна полите си от мокрия тротоар и отмина.

— Не ме поглеждай така на публично място — скарах му се аз, докато и двамата гледахме след нея.

— Харесва ми — каза той и запали цигара с абсурдно доволен вид. — Ти се изчервяваш прелестно.

Едуар видя някакъв мъж, с когото искаше да си поговори в магазинчето за тютюн, докато аз самата влязох в „Триполи“ и постоях до бара няколко минути, загледана в мосю Динан, който седеше на обичайното си място в ъгъла. Помолих за чаша вода и я изпих, докато разменях няколко думи с бармана. После отидох и поздравих мосю Динан, като свалих шапката си.

Трябваша му няколко секунди, докато се сети коя съм. Подозирам, че само косата ми ме издаде.

— О, мадмоазел! Как сте? Хладна вечер, нали? Едуар добре ли е?

— Много е добре, мосю, благодаря. Чудя се дали бихте ми отделили две минути да обсъдим един личен въпрос.

Той се озърна към хората на масата. Жената от дясната му страна го погледна намръщено. Мъжът отсреща бе твърде зает да говори с придружителката си, за да забележи.

— Не смятам, че има лични въпроси, които да обсъждам с вас, мадмоазел. — Докато говореше с мен, гледаше дамата си.

— Както желаете, мосю. Тогава ще го обсъдим тук. Става въпрос за едно плащане на картина. Едуар ви е продал едно прекрасно

маслено платно — „Пазарът в Гренуй“, — за което сте му обещали... — проверих листчето — ... пет франка? Много ще се радваме, ако решите да се издължите веднага.

Любезното изражение изчезна от лицето му.

— Вие сте събирач на дългове?

— Мисля, че това описание е малко прекалено, мосю. Просто се грижа за финансите на Едуар. А точно тази сметка, мисля, е просрочена с около седем месеца.

— Няма да обсъждам финансови въпроси пред приятелите си. — Той се извърна на другата страна ужасно възмутен.

Но аз бях очаквала подобна реакция.

— Тогава се опасявам, мосю, че ще бъда принудена да стоя тук, докато сте готов да ги обсъдите.

Всички погледи се вторачиха в мен, но аз дори не се изчервих. Трудно можеха да ме притеснят. Бях израснала в един бар в Сен Перон; бях помагала на баща си да изхвърля пияници навън от дванайсетгодишна, бях чистила мъжката тоалетна и бях чувала толкова мръсни приказки, че дори и уличница би се изчервила от тях. Показното неодобрение на мосю Динан не ме плашеше.

— Е, значи, ще чакате цяла вечер. Не нося такава сума в момента.

— Простете, мосю, но стоях до бара известно време, преди да дойда при вас. И нямаше как да не забележа, че портфейлът ви е щедро издут.

При тези мои думи дамата му за вечерта се разсмя.

— Мисля, че ти е взела мярката, Динан.

Това още повече го разгневи.

— Коя сте вие? Коя сте вие, че да ме притеснявате по този начин? Това не е по волята на Едуар. Той разбира какво означава приятелство между възпитани хора. Не би нахълтал тук толкова просташки, за да иска пари и да притеснява човек пред приятелите му. — Той ме изгледа с присвити очи. — Ха! Сега си спомням... момичето от магазина. Малката продавачка на Едуар от „Ла фам марше“. Как изобщо бихте могли да разберете естеството на приятелския кръг на Едуар? Вие сте... — той се присмя — провинциалистка.

Знаеше, че това ще ме засегне. Усетих как страните ми пламват.

— Наистина съм такава, мосю, ако смятате, че е провинциална прищявка да се яде. И дори една продавачка може да види, че приятелите на Едуар злоупотребяват с щедрата му природа.

— Казах му, че ще му платя.

— Преди седем месеца. Казаха сте му, че ще му платите, преди седем месеца.

— Защо да отговарям пред теб? Откога си долната кучка на Едуар? — Той изплю думите насреща ми.

За миг замръзнах. И тогава чух зад мен гласа на Едуар, изтръгнат дълбоко от гърдите му.

— Как нарече съпругата ми?

— Съпругата ти?

Обърнах се. Никога не бях виждала лицето на Едуар толкова мрачно.

— Да не би да си си изгубил и слуха, освен доброто възпитание, Динан?

— Оженил си се за нея? За тази зловна продавачка?

Юмрукът на Едуар профуча толкова бързо, че едва го зърнах. Появи се някъде иззад дясното ми ухо и уцели Динан по брадичката толкова силно, че той леко подскочи във въздуха, докато политаше назад. Стовари се върху купчина столове, а масата се преобърна, докато краката му се преметнаха над главата. Придружителките му се разпищяха, когато бутилката вино се счупи и дрехите им бяха опръскани с „Медок“.

В бара се възцари тишина, след като цигуларят рязко спря да свири. Във въздуха сякаш пращеше електричество. Динан премигна, мъчейки се да се изправи.

— Извини се на съпругата ми. Тя струва колкото дузина като теб. — Гласът на Едуар бе по-скоро ръмжене.

Динан изплю нещо, може би зъб. Вдигна брадичка, по която се стичаше тънка яркочервена струйка, и измърмори толкова тихо, че само аз можех да го чуя:

— Мръсница.

Едуар изрева и се хвърли към него. Приятелят на Динан се нахвърли на Едуар и започна да го удря с юмруци по раменете, по главата, по гърба. Ударите му отскачаха от съпруга ми като досадни комари. Едва успях да различа гласа на Едуар:

— Как смееш да обиждаш жена ми?

— Фрежу, негоднико! — Обърнах се и видях Мишел льо Дук да цапардосва някакъв човек.

— Престанете, господа! Спрете!

Целият бар вреше и кипеше. Едуар се надигна и изправи. Отърси се от хватката на приятеля на Динан, като го отметна от раменете си, сякаш сваляше сакото си, след което метна един стол по него. Почувствах, освен че чух, как дървото се счупи в гърба на мъжа. Над главите ни хвърчаха бутилки. Жени пицяха, мъже ругаеха, клиентите се мъчеха да стигнат до вратите, докато момчета от улицата тичаха навътре, за да се включат в сбиването. Насред хаоса разбрах, че това е моят шанс. Наведох се и измъкнах дебелия портфейл от сакото на стенещия Динан. Взех една банкнота от пет франка и пъхнах на мястото ѝ ръчно написана бележка.

— Написала съм ви разписка — викнах близо до ухото му. — Може да ви потрябва, ако някога решите да продадете картината на Едуар. Макар, честно казано, да би било глупаво да го направите.

После се изправих.

— Едуар! — повиках го аз, озъртайки се наоколо. — Едуар!

Не бях сигурна, че може да ме чуе сред цялата врява.

Бързо се наведох, за да избегна една бутилка, и си проправих път през масата към него. Момчетата от улицата се смееха и подвикваха гръмко от ъгъла. Собственикът викаше нещо и кършеше ръце, боят вече се бе пренесъл и на улицата, масите бяха преобърнати. Абсолютно всеки от присъстващите вече размахваше юмруци — всъщност всички бяха приели толкова възторжено идеята за боя, че вече се чудех дали това изобщо е битка, или забавление.

— Едуар!

И тогава забелязах мосю Арно в ъгъла до пианото.

— О, мосю Арно! — извиках аз, докато си проправях път към него, стисках здраво поли и прескачах разни тела и прекатурени столове. Той се плъзгаше бавно по една пейка, явно с надеждата да се измъкне към вратата.

— Две скици с въглен! Жените в парка! Спомняте ли си? — Той ме погледна, докато аз бавно изрекох следващите си думи: — Дължите пари на Едуар за две скици с въглен.

Наведох се, вдигнала едната си ръка, за да предпазя главата си, докато с другата измъквах от джоба си бележките и търсех нужната, като в същото време приклеках, за да избегна удар от една обувка. — Пет франка за двете, така пише. Нали?

Зад нас някой изкрещя и една халба удари прозореца, като го разби на парчета.

Очите на мосю Арно бяха разширени от ужас. Хвърли бърз поглед зад гърба ми, после трескаво зарови в джобовете си за портфейла. Толкова бързо измъкна от там някакви банкноти, че едва по-късно открих, че ми е дал с два франка повече.

— Вземете ги! — просъска той, после хукна към вратата, притиснал шапка към главата си.

И ето че имахме пари. Единайсет, не — дванайсет франка. Достатъчно, за да преживеем.

— Едуар — викнах отново, оглеждайки помещението. Едва го различих в един ъгъл, където някакъв мъж с рижав мустак като лисича опашка отчаяно размахваше юмруци към него, докато Едуар го държеше здраво за раменете. Докоснах ръката му. Съпругът ми ме изгледа с празен поглед, сякаш бе забравил, че съм там. — Взех парите. Да си вървим.

Той, изглежда, не ме чу.

— Наистина — повторих аз. — Да вървим.

Той пусна мъжа, който се плъзна надолу по стената, и затършува в устата си с пръст, мърморейки нещо за счупен зъб. Вече стисках здраво ръкава на Едуар и го дърпах към вратата, докато в ушите ми ехтеше оглушителната врява, и с мъка си проправях път между мъжете, които нахлуваха отвън. Не можех да си представя, че изобщо знаят за какво е боят вътре.

— Софи! — Едуар рязко ме дръпна назад, а един стол профуча толкова близо до лицето ми, че усетих раздвижването на въздуха. Изругах от страх и се изчервих при мисълта, че съпругът ми може да ме е чул.

И после се озовахме навън, в нощта, където минувачите надничаха през прозорците, присвили длани пред лицето си, за да видят по-добре, а в ушите ни още отекваше приглушената глъчка и трошенето на стъкло. Спрях до празните маси и пригладих полите си, изтръсквайки парченца стъкло. До нас един окървавен мъж седеше на

стол, притискаше с една ръка ухото си и замислено пушеше, стиснал цигара в другата.

— Да идем да хапнем? — предложих аз, пригладих палтото си и вдигнах очи към небето. — Мисля, че може пак да завали.

Съпругът ми вдигна яката на палтото си, после прокара пръсти през косата си и издиша рязко.

— Да — отвърна той. — Вече съм готов да хапна.

— Извинявам се за ругатните. Не подобават на една дама.

Той потупа ръката ми.

— Не съм чул нищо.

Пресегнах се, махнах една треска от рамото му и я метнах настрана. Целунах го. Ръка за ръка, двамата бодро тръгнахме към Пантеона, докато звънчетата на жандармерийската кола отекваха над покривите на Париж.

Бях дошла в Париж две години по-рано и бях живяла в квартира зад улица „Бомарше“, както всички продавачки, които работеха в „Ла фам марше“. В деня, в който си бях тръгнала оттам, за да се омъжа, всички момичета се бяха наредили в коридора и ме бях изпратили с възторжени викове и удряне с дървени лъжици по тиганите.

Оженихме се в Сен Перон и понеже баща ми го нямаше, до олтара ме отведе Жан-Мишел, съпругът на сестра ми. Едуар бе чаровен и щедър и се държеше като идеалния младоженец по време на тридневните празненства, но знаех, че за него е истинско облекчение да избяга от провинциалните окови на Северна Франция и да се върне бързо в Париж.

Не мога да опиша колко бях щастлива. Никога не бях очаквала да се влюбя, какво остава да се омъжа. И макар да не бих го признала публично, обичах Едуар с такава страст, че бих останала с него дори и да не бе поискал да се ожени за мен. Всъщност той се отнасяше към общоприетите норми с такова пренебрежение, че бях решила, че това е последното нещо, което ще поиска. Но именно той бе предложил брак. Бяхме заедно от по-малко от три месеца, когато един следобед в студиото дойде Ханс Липман. В това време аз перях дрехите ни, тъй като Едуар бе забравил да задели пари за перачката си. Мосю Липман беше известен като мъж, който държи на външния си вид, затова леко

се смути, че ме вижда в домашните ми дрехи. Той се разходи из студиото, възхищавайки се на новите платна на Едуар, после спря пред картината, на която той ме бе нарисувал В Деня на Бастилията, когато двамата за първи път бяхме разкрили чувствата си един към друг. Аз останах в банята да търкам яките на Едуар, като се опитвах да потисна смущението си при мисълта, че Липман гледа картината, на която бях само по долни дрехи. Гласовете им притихнаха и за известно време не можех да чуя какво казват. Най-сетне любопитството ме надви. Избърсах ръцете си и се върнах в студиото, където ги заварих да се взират в серия скици, на които Едуар ме бе нарисувал как седя пред големия прозорец. Мосю Липман се извърна и след кратък поздрав ме попита дали не бих позирала и на него. Напълно облечена, естествено. Имало нещо забележително в линиите на лицето ми, нещо специално в бледата ми кожа, казваше той. „Нали така, Едуар?“ Как може да не е съгласен, нали сам го е видял. Той се засмя.

Едуар — не.

Тъкмо щях да се съглася, понеже харесвах Липман — той беше от малкото художници, които се отнасяха с мен като с равна, — но забелязах, че усмивката на Едуар охладня.

— Не. Опасявам се, че мадмоазел Бесет е твърде заета.

Последва кратка неловка тишина. Липман ни изглежда развеселено.

— Но, Едуар, и преди сме си разменяли модели. Просто си помислих, че...

— Не.

Липман сведе поглед към обувките си.

— Щом казваш, Едуар. За мен беше удоволствие да ви видя отново, мадмоазел. — Той свали шапка за поздрав към мен и си тръгна. Едуар не му продума на раздяла.

— Толкова си смешен — казах му по-късно. Той седеше във ваната, а аз бях клекнала на една възглавничка зад него и му миех косата. Беше мълчал цял следобед. — Знаеш, че имам очи само за теб. Бих носила монашеско расо пред мосю Липман, ако това ще те направи щастлив. — Бавно изсипах кана с вода върху тила му, за да отмия сапуна от косата му. — Освен това, той е женен. И при това щастливо, и е истински джентълмен.

Едуар продължаваше да мълчи. После рязко извърни цялото си тяло, така че водата преля над ръба на ваната.

— Трябва да знам, че си моя — каза той и изражението му бе толкова тревожно и нещастно, че ми бе необходим миг да се съвзема.

— Твоя съм, любов моя. — Обхванах лицето му с длани и го целунах. Кожата му бе влажна. — Твоя съм от онзи първи ден, когато дойде в „Ла фам марше“ и купи петнайсет шала, само и само да ме видиш. — Целунах го отново. — Бях твоя от мига, в който каза на Мистингет, че имам най-хубавите глезени в цял Париж, след като тя се бе опитала да ме унижи, задето носех дървено сабо. — Отново го целунах. Той затвори очи. — Бях твоя от мига, когато ме нарисува и разбрах, че никой никога няма да ме погледне с твоите очи. Ти виждаш само най-доброто в мен.

Той ме погледна, а големите му, кафяви очи бяха уверени и необичайно целеустремени.

— Омъжи се за мен — каза той.

— Но ти винаги си казвал, че...

— Утре. Следващата седмица. Възможно най-скоро.

— Но ти...

— Омъжи се за мен, Софи.

И така се омъжих за него. Никога не съм могла да откажа каквото и да било на Едуар.

На сутринта след сбиването в бар „Триполи“ спях до късно. Опиянени от богатството си, бяхме яли и пили твърде много и останахме будни до малките часове, с вплетени тела или задавени от смях, докато си спомняхме възмутеното изражение на Динан. Надигнах сънено глава от възглавницата и отметнах косата от лицето си. Дребните монети, които бяха останали на масата, липсваха: Едуар сигурно беше излязъл за хляб. Скоро дочух приглушения му глас от улицата и се оставих на приятните спомени от изминалата нощ, които ме обгърнаха в щастлива прегръдка. После, след като стана ясно, че скоро няма да се качи, наметнах халат и отидох до прозореца.

Той стискаше две багети под мишница и си приказваше с изключително красива руса жена с вталена тъмнозелена рокля и широкопола поръбена с кожа шапка. Докато гледах надолу, погледът ѝ

се вдигна към мен. Едуар го забеляза, извърна се и вдигна ръка за поздрав.

— Слез долу, скъпа. Искам да ви запозная.

Не исках да се запознавам с никого. Искях той да се качи и да седна в скута му, да го обгърна с крака и да го обсипвам с целувки, докато закусваме. Но само въздъхнах, загърнах се по-добре в халата и слязох до входната врата.

— Софи, това е Мими Айнсбахер. Моя добра приятелка. Купувала е мои картини, а и ми е позирала.

„Още една?“, разсеяно си помислих аз.

— Поздравления за сватбата. Едуар изобщо не... беше споменавал.

Имаше нещо в очите на жената, докато казваше това, нещо в мигновения поглед, който хвърли на Едуар, което ме притесни.

— Приятно ми е, мадмоазел — казах аз и протегнах ръка. Тя я пое, сякаш хващаше умряла риба.

Стояхме, вперили поглед в краката си. Двама улични метачи работеха на двете противоположни страни на улицата и си подсвиркваха в тон. Канавките отново преливаха и заради миризмата им, както и заради количеството вино, което бяхме изпили предната вечер, усетих, че ми призлява.

— Бихте ли ме извинили — казах аз и се дръпнах към входа. — Не съм облечена подобаващо. Едуар, ще сложа кафето.

— Кафе! — възкликна той и потри ръце. — Много се радвам, че те видях, Мими. Ще дойда, извинявай, ще дойдем някой ден да видим новия ти апартамент. Звучи страхотно.

Подсвиркваше си, когато се качи.

Докато Едуар си сваляше палтото, аз му налях кафе и се върнах в леглото. Той сложи чинията помежду ни, отчупи парче хляб и ми го подаде.

— Спал ли си с нея? — не го погледнах, докато питах.

— С кого?

— С Мими Айнсбахер.

Нямах представа защо му зададох този въпрос; никога преди не го бях правила.

Той леко тръсна глава, сякаш нямаше никакво значение.

— Може и да съм. — Когато не казах нищо, той отвори едното си око и ме погледна сериозно. — Софи, знаеш, че преди да те срещна, не бях монах.

— Знам.

— Все пак съм мъж. И бях сам дълго, преди да се запознаем.

— И това знам. Не искам да си различен от това, което си. — Обърнах се и леко го целунах по рамото.

Той се пресегна и ме притегли към себе си, въздъхвайки доволно. Дъхът му опари клепачите ми. Плъзна пръсти в косата ми и наведе главата ми назад, така че да го погледна.

— Моята скъпа съпруга. Трябва да запомниш едно: преди да те срещна, не знаех какво е щастие.

„Защо да ме е грижа за Мими и останалите като нея?“, помислих си аз, оставих хляба и плъзнах крак върху него, вдъхнах уханието му и той отново беше мой. Те не бяха заплаха за мен.

Почти успях да убедя себе си.

Мими Айнсбахер сякаш случайно минаваше край студиото тъкмо когато двамата излизахме следващата сряда. Аз бързах за пощата, за да пратя писмо до сестра си. Беше напълно логично Едуар да закуси с нея. Какъв смисъл имаше да закусва сам? А после и отново, два дни по-късно. Беше студен ноемврийски ден и Едуар се опитваше да нагласи официалната ми филцова шапка; докато аз отварях масивната дъбова врата, от която се излизаше на улица „Суфло“. Смеех се и блъсках ръцете му.

— Обърнал си я наопаки! Едуар! Престани! Ще приличам на луда! — Едрата му длан се отпусна на рамото ми, където започваше шията. Обожавах тежестта на дланта му.

— Добро утро! — Мими беше загърната в ментово зелено наметало и кожена яка. Роклята ѝ бе толкова пристегната в талията, че подозирах, че устните ѝ са посинели под червилото. — Каква щастлива случайност!

— Мадмоазел Айнсбахер! Какъв късмет да ви видим отново толкова скоро. — Шапката ми внезапно ми се стори нахлупена накриво и нелепо кацнала на главата ми.

— Мими! Каква приятна изненада. — Едуар пусна рамото ми, наведе глава и целуна ръката ѝ. Вътрешно простенах при тази гледка, после мислено се смъмрих: „Не бъди такова дете. Едуар избра теб в крайна сметка“.

— Е, накъде сте тръгнали в това свежо утро? Отново към пощата ли? — Тя стискаше чантичката си пред себе си. Беше от крокодилска кожа.

— Имам среща в Монмартър с агента си. Жена ми отива да напазарува хранителни продукти.

Обърнах шапката на главата си, така че да е правилно сложена, и за момент ми се прииска да си бях сложила черната.

— Е, може и да ти купя храна — казах аз. — Ако се държиш прилично.

— Виждаш ли на какво съм подложен? — Едуар се наведе и ме целуна по бузата.

— Мили боже. Много е строга с теб, несъмнено. — Усмивката на Мими беше неразгадаема.

Едуар загърна шала около врата си и ни огледа и двете.

— Знаете ли какво, двете трябва да се опознаете по-добре. Би било хубаво Софи да има приятелка тук.

— Имам си приятелки, Едуар — възразих аз.

— Но всичките ти приятелки от магазина са заети през деня. И живеят чак в Девети район. С Мими можеш да излизаш на кафе, докато съм зает. Мразя да те оставям сама.

— Няма нужда. — Усмихнах му се. — Чувствам се добре в собствената си компания.

— О, Едуар е напълно прав. Не би искала да му създаваш грижи, нали. А и едва ли познаваш неговия приятелски кръг. Защо да не дойда с теб? Като услуга към Едуар. За мен ще бъде удоволствие.

Лицето на Едуар грейна.

— Отлично! — възкликна той. — Двете ми любими жени отиват заедно на разходка. Пожелавам ви приятен ден. Софи, скъпа, ще се върна за вечеря.

Той се обърна и тръгна към улица „Сен Жак“. Двете с Мими се спогледахме и само за миг ми се стори, че забелязах леден блясък в очите ѝ.

— Колко хубаво — каза тя. — Да вървим?

3.

2002 г.

Бяха си планирали сутринта: лениво начало на деня, закуска в „Кафене Юго“ на „Плас де Вож“, разходка из малките магазинчета и бутици край площада или може би щяха да повървят по брега на Сена, където да разгледат сергиите за стари книги. Дейвид щеше да изчезне след обяд за около два часа, а Лив щеше да използва разкошния спа център на „Роял Монсо“. После щяха да се срещнат в бара за следобедни коктейли и да хапнат лека вечеря в някое бистро наоколо. Денят щеше да бъде оползотворен. Тя щеше да бъде мила. Да прояви разбиране. Нали в крайна сметка това беше бракът: великото изкуство на компромиса. Беше си го повторила няколко пъти, откакто се събуди.

И после, по време на закуска, телефонът на Дейвид звънна.

— От фирмата на Голдстейн бяха, нали — каза тя, когато той най-сетне затвори. Кроасанът ѝ остана недокоснат в чинийката пред нея.

— Промяна в плана. Искат да се срещнем сутринта, в офиса им близо до „Шанз-Елизе“.

След като тя замълча, той сложи длан върху нейната и каза:

— Много съжалявам. Ще отсъствам най-много няколко часа.

Тя не можеше да проговори. В очите ѝ се надигаха огромни солени сълзи.

— Знам. Ще ти се реванширам. Просто...

— ... това е по-важно.

— Става дума за бъдещето ни, Лив.

Лив го погледна, като знаеше отлично, че разочарованието е изписано на лицето ѝ. Изпитваше необясним гняв към него, задето я караше да се държи така.

Той стисна ръката ѝ.

— Хайде, скъпа. Можеш да направиш нещо, по което аз не си падам особено, а после ще дойда при теб и ще бъдем заедно. Никак не е трудно да убиеш няколко часа тук. В Париж сме.

— Разбира се. Просто не бях разбрала, че меденият ми месец ще се състои от пет дни в Париж, през които се чудя как да си запълня времето.

В гласа му се появи остра нотка:

— Съжалявам. Работата ми не е от онези, които можеш просто да зарежеш.

— Не. Вече ми го показва пределно ясно.

Така беше и през цялата предна вечер, докато бяха вечеряли в „Ла купол“. С мъка намираха безопасни теми, усмихваха се сковано, докато под любезния им повърхностен разговор сякаш течеше друг, макар и негласен. Когато той заговореше, тя потръпваше при вида на очевидното му притеснение. Когато не говореше, тя се чудеше дали не си мисли за работа.

Когато се бяха върнали в апартамента, Лив се бе извърнала от него в леглото — твърде ядосана, за да иска той да я докосне, — а после бе останала да лежи в тиха паника, след като той дори не бе опитал.

През шестте месеца, откакто бяха заедно, не си спомняше изобщо да са спорили за нещо, докато не бяха дошли в Париж. Меденият им месец се изплъзваше между пръстите им, усещаше го.

Дейвид пръв наруши мълчанието. Не пускаше ръката ѝ. Наведе се над масата и нежно отметна кичур коса от лицето ѝ.

— Съжалявам. Това наистина ще е последната бизнес среща. Само ми дай няколко часа и ти обещавам да съм изцяло твой. Може дори да удължим престоя си, а аз... ще наваксам часовете в... — Опита се да се усмихне.

Тя се обърна към него окуражена, понеже искаше двамата отново да се чувстват нормално, да бъдат себе си. Впери поглед в ръката си, която той още стискаше, в металния блясък на новата ѝ сватбена халка, с която още не бе свикнала.

Последните четирийсет и осем часа я бяха извадили напълно от равновесие. Щастието, което бе изпитвала през изминалите няколко месеца, внезапно ѝ се струваше твърде крехко сякаш е било изградено върху по-нестабилна основа, отколкото са предполагали.

Взря се в очите му.

— Много те обичам, нали знаеш.

— И аз те обичам.

— Аз съм една ужасна, мърмореща и намусена жена.

— Съпруга.

Неохотно устните ѝ се разтегнаха в усмивка.

— Аз съм ужасна, мърмореща и намусена съпруга.

Той се ухили и я целуна, двамата седяха в крайъгълно кафене на „Плас де Вож“, заслушани в рева на скутерите и колите, които бавно пълзяха към улица „Бомарше“.

— За твой късмет, намирам, че „ужасна и намусена“ са адски привлекателни черти в една жена.

— Забрави „мърмореща“.

— Любимото ми качество.

— Върви — каза тя, като се дръпна леко от него. — Тръгвай, господин сладкодумен архитект, преди да те замъкна обратно в хотелското легло и да се постарая изобщо да не отидеш на досадната си среща.

Атмосферата помежду им се разведри и сякаш нещо се отрици. Тя въздъхна с облекчение, макар да не бе осъзнавала, че съдържа дъха си.

— Какво ще правиш?

Гледаше го как си събира нещата: ключове, портфейл, сако, телефон.

— Вероятно ще разгледам някоя галерия.

— Ще ти пратя съобщение в мига, в който приключим. Ще дойда при теб. — Прати ѝ въздушна целувка. — И после ще продължим разговора за хотелското легло.

Почти бе прекосил улицата, когато се обърна и вдигна ръка.

— До скоро, госпожо Холстън!

Усмивката остана на лицето ѝ, додето най-сетне го изгуби от погледа си.

Портиерът в хотела я бе предупредил, че опашката за Лувъра по това време може да е толкова дълга, че да се наложи да чака часове наред, и вместо това тя тръгна към Музей д'Орсе. Дейвид ѝ беше казал, че архитектурата на сградата е почти толкова забележителна, колкото и изложените вътре творби на изкуството.

Но дори в десет сутринта, опашката пред входа се виеше като змия. Слънцето вече прежурияше, а тя бе забравила да си вземе шапка.

— О, супер — измърмори тя под носа си, докато се нареждаше най-отзад. Зачуди се дали изобщо ще успее да влезе в музея, преди Дейвид да свърши със срещата си.

— Няма да отнеме дълго. Пропускат влизащите доста бързо. — Мъжът пред нея се обърна и кимна към предната част на опашката. — Понякога има свободен вход. Тогава вече има опашка.

Беше с изгладено ленено сако и излъчване на необременен от финансови грижи човек.

Когато ѝ се усмихна, тя се зачуди дали това, че е англичанка, не е изписано на лицето ѝ.

— Не съм убедена, че всички тези хора изобщо ще се поберат вътре.

— О, ще се поберат. Вътре е малко като черна дупка. — Тя се усмихна и той ѝ протегна ръка. — Тим Фрийланд.

— Лив Уърт... Холстън. Лив Холстън. — Смяната на името още я объркваше.

— О! На плаката пише, че има изложба на Матис. Подозирам, че това е причината за опашката. Чакай, ще разтворя чадъра си. Така ще се спасиш поне малко от ужасното слънце.

Идвал тук заради тениса, сподели той, докато се местеха напред по няколко крачки на зигзаг към входа. А после запълвал свободното си време с някое от любимите си места в града. Предпочитал тази галерия пред Лувъра, който бил твърде претъпкан с туристи и картините едва се виждали. Усмихна се леко, докато го казваше, явно наясно с иронията в думите си.

Беше висок и с тен, с тъмноруса коса, която носеше отметната назад, както сигурно му беше навик от тийнейджърските години, предположи тя. Начинът, по който говореше, намекваше, че няма финансови грижи. Споменаването на деца и липсата на венчална халка навеждаха на извода за развод.

Беше внимателен и чаровен. Обсъдиха ресторантите в Париж, тениса, непредвидимостта на парижките таксиджии. Беше истинско облекчение да води разговор, който не е натоварен с неизказана неприязън или пълен с подмолни капани. Докато стигнат до началото на опашката, тя се чувстваше странно ободрена.

— Е, с теб времето мина приятно и бързо. — Тим Фрийланд затвори чадъра си и протегна ръка. — Радвам се, че се запознахме, Оливия Холстън. Препоръчвам ти залата на импресионистите на най-горния етаж. Сега е най-удобният момент за разглеждане, преди тълпите да станат твърде непоносими.

Той ѝ се усмихна, край очите му се появиха леки бръчици и после си тръгна, поел с широки крачки към вътрешността на музея, сякаш беше сигурен къде отива. А Лив, която знаеше, че дори и когато си на меден месец, все пак имаш право да се чувстваш ободрен след двайсетминутен разговор с любезен и красив мъж, който може би донякъде е флиртувал с теб, тръгна с доста по-пъргави крачки към асансьорите.

Не бързаше, вървеше бавно край картините на импресионистите, разглеждаше всяка внимателно. Имаше време за убиване, все пак. Леко засрамено си даде сметка, че не е стъпвала в галерия, откакто бе завършила образованието си преди две години. След известен размисъл стигна до извода, че харесва картините на Моне и Морисо и не харесва тези на Реноар. Или може би просто бяха използвани твърде често върху кутиите с шоколадови бонбони и вече ѝ беше трудно да раздели двете неща.

Седна на една пейка, после отново стана. Искаше ѝ се Дейвид да е тук сега. Беше странно да стои пред някое платно и да няма с кого да го обсъди. Улови се, че тайничко оглежда другите хора, които може би бяха сами, и търси някакви признаци на чудатост у тях. Замисли се дали да не звънне на Джасмин само за да си поговори с някого, но осъзна, че така публично ще признае за провала на медения си месец. Та кой се обажда на приятелите си, докато е на меден месец? Отново усети, че се ядосва на Дейвид, и трябваше да положи усилия да се отърси от чувството.

Галерията постепенно се изпълваше с хора. Край нея мина групичка ученици, водени от артистичен служител на музея. Спряха пред „Закуска на тревата“ и той ги покани да седнат наоколо, докато им говореше за картината.

— Погледнете! — възкликна той на френски. — Нанасяли са мокра боя върху мокрото платно — първите художници, които са

използвали тази техника, — за да могат да смесят цветовете по този начин... — Жестикулираше оживено.

Децата гледаха в захлас. Неколцина възрастни също спряха да послушат.

— Картината е предизвикала огромен скандал, когато е показана за първи път! Невероятен! Защо дамата не носи никакви дрехи, докато господата са облечени? Какво мислите, млади господине?

Много ѝ харесваше, че осемгодишните френски деца бяха насърчавани да обсъждат голотата на публично място. Както и уважението, с което се обръщаше към тях служителят на музея. И отново ѝ се прииска Дейвид да е с нея, защото знаеше, че това би харесало и на него.

Изминаха няколко минути, преди да осъзнае колко много хора са влезли в няколкото свързани стаи и че вътре е станало твърде задушно. Непрекъснато чуваше английски и американски акценти. Неизвестно защо, това я дразнеше. Внезапно разбра, че я дразнят и най-дребните неща.

Решена да се измъкне оттам, Лив мина през една странична врата, после през друга, покрай редица от пейзажи, докато не се озова сред картините на по-малко известните художници, където посетителите бяха малко. Тук забави крачка, като се стараше да отдели на тези по-непознати за публиката художници вниманието, което бе отделила и на големите имена, макар че нямаше какво толкова да привлече погледа ѝ. Тъкмо се канеше да потърси изхода, когато се озова пред малко маслено платно и там, сякаш въпреки волята си, спря. Червенокоса жена стоеше пред една маса, отрупана с остатъци от храна, облечена в бяла дреха, която може би беше вид долна риза, но Лив не можеше да прецени точно. Тялото ѝ бе полуизвърнато встрани, но профилът ѝ не бе засенчен. Погледът бе отправен косо към художника, но сякаш отказваше да срещне неговия. Раменете ѝ бяха приведени напред в израз на раздражение или напрежение.

Заглавието на картината беше „Съпруга, леко ядосана“.

Тя се вторачи в платното, привлечена от кристално ясните очи на жената, от леката червенина на бузите ѝ, от стойката на тялото, която издаваше едва потиснат гняв, но и едновременно с това — известно примирение. И Лив внезапно си помисли: „О, господи. Това съм аз“.

Мисълта се загнезди в съзнанието ѝ и не искаше да го напусне. Искаше да извърне очи, но не можеше. Направо бе останала без дъх, сякаш някой я бе ударил в корема.

Картината бе толкова странно интимна, толкова въздействаща. „Аз съм на двайсет и три — мислеше си тя. — И съм омъжена за човек, който вече ме поставя категорично на втори план в живота си. Ще се превърна в тази тъжна, безмълвно гневна жена в кухнята, която никой не забелязва, отчаяно копнееща за вниманието му, намусена, че не го получава. Която прави всичко сама и се справя някак си“.

Представи си бъдещите си пътувания с Дейвид: тя щеше да прелиства туристическите брошури с местните забележителности, мъчейки се да не показва разочарованието си, когато той — отново — има важна работна среща, която не може да пропусне. „Ще бъда като майка си. Тя изчака прекалено дълго, за да си припомни коя е била, преди да стане съпруга.“

„Женичка.“

Музеят Орсе изведнъж ѝ се стори твърде претъпкан, твърде шумен. Опита се да си проправи път, движеше се в обратната посока на напиралите тълпи, измърморваше извинително, когато се блъскаше в нечии рамене, лакти, чанти. Слезе странешком по някакви стъпала и се промуши в някакъв коридор, но вместо да върви към изхода, се озова в огромна трапезария, където се бе оформила дълга опашка за маси. Къде бяха проклетите изходи? Струваше ѝ се, че залите са претъпкани с хора. Лив с мъка си проправяше път из салона с ар деко, където грамадните мебели ѝ се струваха гротескни, с твърде ярки цветове, и осъзна, че се намира в противоположния на изхода край. Изхлипа шумно, обладана от емоция, която не можеше да изрази.

— Добре ли си?

Извърна се рязко. Тим Фрийланд я гледаше втренчено, стиснал брошура в ръка. Тя набързо избърса лице с длани, помъчи се да се усмихне.

— Аз... не мога да намеря изхода.

Погледът му обходи лицето ѝ — „Наистина ли плаче?“ — и тя се смути ужасно.

— Съжалявам. Просто... наистина трябва да изляза оттук.

— Тълпите — тихо каза той. — Ужасни са по това време на годината. Ела.

Леко докосна лакътя ѝ и я поведе по един дълъг страничен коридор, който минаваше покрай по-тъмните зали на етаж, където явно се събираха по-малко хора. Само след минути слязоха по стълбите и се озоваха на светлия площад отвън, където опашката за влизане беше станала още по-дълга.

Спряха на известно разстояние. Лив успя да нормализира дишането си.

— Много съжалявам — каза тя, извърнала поглед назад. — Не мисля, че ще успееш да се върнеш.

Той поклати глава.

— Бях приключил за днес. Когато се стигне до момента, в който не можеш да видиш друго, освен главите на хората пред теб, вече е време да си вървиш.

За момент останаха на светлия и широк тротоар. Колоната от коли бавно се придвижваше покрай реката, някакъв скутер бръмчеше шумно и се провираше на зигзаг покрай неподвижните коли. Слънцето огряваше сградите с онази синьо-бяла светлина, която, изглежда, беше типична за града.

— Искаш ли кафе? Мисля, че няма да е лошо да поседнеш за пет минути.

— О... не мога. Трябва да се срещна... — Погледна телефона си. Нямахте съобщения. Вторачи се в него, докато обмисляше какво да направи. Осъзна, че бе минал близо час след времето, в което Дейвид ѝ бе казал, че ще приключи. — Хм... ще ме изчакаш ли минутка?

Извърна се, набра номера на Дейвид, загледана с присвити очи в колите, които едва пълзяха край кея „Волтер“. Веднага се включи гласова поща. За миг се зачуди какво да му каже. После реши да не оставя съобщение.

Затвори, прибра телефона и отново се обърна към Тим Фрийланд.

— Всъщност с удоволствие бих изпила едно кафе. Благодаря.

— *Un cafe, et une grande creme.*

Дори и да използваше най-добрия си френски акцент, сервитьорите неизменно ѝ отговаряха на английски. Но след различните унижителни случки от сутринта това беше най-малкото ѝ притеснение. Изпи кафето си, поръча второ, наслаждаваше се на топлото време и старателно отклоняваше вниманието от себе си.

— Задаваш много въпроси — отбеляза в един момент Тим Фрийланд. — Или си журналист, или си завършила много добро училище.

— Или съм експерт в индустриалния шпионаж. И знам всичко за новото ви изобретение. Той се разсмя.

— О... за съжаление, нямам нищо общо с изобретенията. Пенсиониран съм.

— Сериозно? Не изглеждаш толкова възрастен.

— Не съм толкова възрастен. Продадох бизнеса си преди девет месеца. Още се опитвам да реша с какво да се занимавам.

Начинът, по който го каза, намекваше, че не се тревожи особено от факта. И защо да го прави, мислеше си тя, след като можеше да прекарва дните си в обикаляне на любимите си градове, да се любува на произведения на изкуството или да пие кафе с непознати?

— А къде живееш?

— О... навсякъде. Прекарвам няколко месеца тук в началото на лятото. Имам апартамент в Лондон. Прекарвам известно време и в Южна Америка — бившата ми съпруга живее в Буенос Айрес с двете ми най-големи деца.

— Звучи сложно.

— Когато си на моите години, животът неизменно е сложен. — Той се усмихна, сякаш отдавна бе свикнал с усложненията. — Известно време бях от онези доста объркани мъже, за които е невъзможно да се влюбят, без да се оженят.

— Колко старомодно.

— Едва ли. Кой беше казал: „Всеки път, когато се влюбя, губя по една къща“? — Той разбърка кафето си. — Всъщност всичко е доста цивилизовано, в общи линии. Имам две бивши съпруги, които са прекрасни жени посвоему. Просто е жалко, че не успях да го разбера напълно, докато бях с тях.

Говореше бавно, интонацията му бе овладяна, думите — премерени, като на човек, който е свикнал да бъде изслушван. Тя се

загледа в него, в загорелите му длани, в безукорните ръбове на ръкавелите му, и си представи апартамент с пълно обслужване в най-скъпия район на Париж, с икономка, както и луксозен ресторант, в който управителят го познава по име. Тим Фрийланд не беше неин тип и беше поне с двайсет и пет години по-възрастен от нея, но тя се зачуди за миг какво би било да е с мъж като него. Зачуди се дали за някой случаен минувач двамата не приличаха на съпрузи.

— С какво се занимаваш ти, Оливия?

Наричаше я Оливия от момента, в който тя се бе представила. От устата на някой друг може би щеше да звучи превзето, но от неговата звучеше като старомодна учтивост.

Въпросът му я изтръгна от мислите ѝ и тя леко се изчерви, когато си даде сметка къде се бе отнесла.

— Аз... в момента не се занимавам с нищо конкретно. Завърших университета и поработих малко в един офис, бях сервитьорка за известно време. Обичайните неща за момиче от средната класа. Предполагам, може да се каже, че още не съм решила какво да правя. — Несъзнателно въртеше кичур коса между пръстите си.

— Имаш много време. Деца? — Погледна многозначително венчалната ѝ халка.

— О. Не. Няма да е скоро. — Тя се засмя притеснено. Едва можеше да се грижи за себе си, представата за ревящо бебе, зависимо изцяло от нея, бе немислима. Усети изучаващия му поглед върху себе си.

— Правилно. Има достатъчно време и за това. — Не откъсваше очи от лицето ѝ. — Надявам се, че няма да ми се обидиш, че го казвам, но си твърде млада, за да си омъжена. По днешните стандарти, имам предвид.

Не знаеше какво да отвърне на това, затова само отпи от кафето си.

— Знам, че не бива да питам жена за годините ѝ, но на колко си — двайсет и три? Двайсет и четири?

— Позна. На двайсет и три.

Той кимна.

— Имаш отлична костна структура. Сигурен съм, че ще изглеждаш на двайсет и три поне още десетина години. Не, не се изчервявай. Просто изтъквам фактите. Детска любов?

— Не... по-скоро вихрен романс. — Вдигна очи от кафето си. — Всъщност аз... омъжена съм от съвсем скоро.

— Съвсем скоро? — Очите му леко се разшириха. В тях се четеше въпрос. — Значи, си на меден месец?

Каза го без особен драматизъм, но изражението му бе толкова озадачено, внезапното съжаление толкова неумело прикрито, че тя не можеше да го понесе. Представи си „Съпруга, леко ядосана“, извърната встрани примирено, цял един живот, в който другите са леко смутени в нейно присъствие. „О, ти си омъжена? И къде е съпругът ти?“

Какво бе направила?

— Много съжалявам — каза тя, свела глава, докато си събираше нещата от масата. — Трябва да вървя.

— Оливия. Моля те, не хуквай така. Аз...

Сърцето ѝ биеше оглушително.

— Не. Наистина. Вероятно изобщо не биваше да идвам. Беше ми приятно да се запознаем. Много благодаря за кафето. И... за всичко...

Не го погледна. Усмихна се пресилено в неговата посока и после избяга с бърза крачка, почти тичаше покрай Сена, обратно към *Нотр Дам*.

4.

1912 г.

На пазара беше пълно с хора въпреки студения вятър и досадния ситен дъждец. Вървах на половин крачка след Мими Айнсбахер, която се провираше край сергиите с решително поклащане на хълбоци и постоянно обясняваше нещо от момента, в който бяхме дошли на пазара.

— О, непременно трябва да купиш от тези. Едуар обожава испански праскови. Виж, идеално узрели са.

— Готвила ли си му лангустини? О! Как обича лангустини този човек...

— Зеле? Червен лук? Сигурна ли си? Тези продукти са толкова... селски. Знаеш ли, наистина мисля, че Едуар би харесал нещо поизискано. Той е ценител на добрата кухня, както знаеш. Дори веднъж отидохме в „Льо пти фий“ и той изяде цялото дегустационно меню от четиринайсет ястия. Можеш ли да си представиш? Мислех си, че ще се пръсне, когато най-сетне поднесоха петифурите. Но той беше толкова щастлив... — Тя поклати глава, сякаш потънала в спомените си. — Този мъж има такъв апетит...

Взех връзка моркови и ги огледах внимателно, мъчейки се да си придам заинтересован вид. Усещах глухо болезнено пулсиране в тила и знаех, че скоро ще ме заболи глава.

Мими Айнсбахер спря пред сергията с месни продукти. Размени няколко думи с месаря, преди да вземе бурканче, което вдигна към светлината. Погледна ме косо изпод шапката си.

— О, едва ли искаш да слушаш подобни спомени... София. Но ти препоръчвам да вземеш пастета от гъши дроб. Едуар толкова ще се зарадва. Ако си малко... притеснена за домакинските разходи, с удоволствие ще го купя като подарък за него. Като за стар приятел. Знаем колко е разпилян в това отношение.

— Можем да се издържаме и сами, благодаря. — Взех бурканчето от нея и го пъгнах в кошницата си, след което подадох

парите на продавача. Половината от останалите ни пари за храна, отбелязах мислено с безмълвен гняв.

Тя забави крачка, така че нямах друг избор, освен да вървя до нея.

— Е... Ганер ми каза, че Едуар не е рисувал от няколко седмици. Много жалко.

„Защо изобщо си говорила с посредника, който Едуар използва за продажба на картините си?“, ми се искаше да попитам, но преглътнах въпроса.

— Тъкмо се оженихме. Той се... разсейва с друго.

— Той е велик талант. Не бива да губи фокус.

— Едуар казва, че ще рисува, когато е готов.

Тя сякаш изобщо не ме чу. Отиде до сергията на сладкаря и се загледа в пастички с малини.

— Малини! По това време на годината! Накъде отива този свят...

„Моля те, не предлагай да ги купиш за Едуар“, мислено се помолих аз. Едва ми бяха останали пари за хляб. Но Мими беше решила друго. Купи си малка франзела, изчака, докато продавачът я увие в хартия, после се извърна леко встрани към мен и снижи глас.

— Не можеш да си представиш колко се изненадахме, когато чухме, че се е оженил. Мъж като Едуар. — Тя внимателно намести франзелата под дръжката на кошницата си. — Затова се чудех... може би трябва да ви поздравя?

Погледнах я, забелязах широката ѝ, напълно лишена от топлина усмивка. И тогава видях, че тя гледа многозначително към талията ми.

— Не!

Трябваша ми няколко минути да осъзная напълно как ме беше обидила.

Исках да ѝ кажа: „Едуар ме умоляваше да се омъжа за него. Той настояваше за това. Не можеше да понесе мисълта друг мъж дори да ме погледне. Не можеше да понесе вероятността те да видят в мен онова, което вижда той“.

Но не исках тя да знае абсолютно нищо за нас. Изправена лице в лице с нейната едва прикрита с усмивка враждебност, исках да запазя всяка частица от брака ми с Едуар само за себе си, така че тя да не може да я докосне, очерни или изопачи. Усетих как лицето ми пламва.

Тя стоеше и ме гледаше втренчено.

— О, не бива да си толкова чувствителна, София.

— Софи. Казвам се Софи.

Тя се извърна.

— Разбира се. Софи. Но въпросът ми едва ли е толкова изненадващ. Съвсем естествено е онези, които познаваме Едуар отдавна, да сме настроени покровителствено. В крайна сметка знаем толкова малко за теб... освен че... Ти си продавачка, нали?

— Бях. Преди да се омъжа за него.

— Разбира се, тогава е трябвало да напуснеш... магазина. Колко жалко. Сигурно много ти липсват колежките ти. Отлично знам колко е приятно и удобно да си заобиколен от хора от своя социален кръг, да бъдеш сред свои.

— Аз съм щастлива сред хората от кръга на Едуар.

— Сигурно е така. Но предполагам, че е ужасно трудно да се сприятелиш истински с някого, след като всички останали се познават от години. Толкова е трудно да станеш част от споделените закачки, от общото минало. — Тя се усмихна. — Но съм сигурна, че ти се справяш добре.

— Двамата с Едуар сме най-щастливи, когато сме насаме.

— Разбира се. Но едва ли очакваш това да продължи дълго, София. Той все пак е един от най-общителните хора, които познавам. Мъж като Едуар трябва да получи пълна свобода.

С мъка запазих самообладание.

— Говорите така, сякаш съм негов тъмничар. Никога не съм искала Едуар да прави нещо различно от онова, което му харесва.

— О, сигурна съм, че е така. Засега. И вероятно си наясно какъв невероятен късмет е да се омъжиш за човек като него. Просто сметнах, че е любезно да предложи съвета си.

Понеже не казах нищо, тя добави.

— Вероятно смяташ за нахално от моя страна да ти давам съвети за собствения ти съпруг. Но понеже Едуар не спазва правилата на буржоазното общество, сметнах, че и аз мога да си позволя да отхвърля ограниченията на нормалния разговор.

— Много ви благодаря, мадам. — Чудех се дали мога просто да се обърна и да измисля причина да си тръгна. Определено бях издържала твърде дълго.

Тя снижи глас, отдалечи се леко от сергията и ми направи знак да я последвам.

— Е, добре тогава, ако си говорим откровенно, мисля, че е мой дълг да те посъветвам и в друг аспект. Както сигурно си забелязала, Едуар е мъж с голям... апетит. — Тя ме погледна многозначително. — Сигурна съм, че в момента е щастлив, но когато отново започне да рисува други жени, трябва да си готова да... му позволиш известна свобода.

— Моля?

— Да не би да искаш да ти го кажа буква по буква, София?

— Софи. — Челюстта ми беше скована. — Името ми е Софи. И да, ако обичате, бих искала да говорите без заобикалки.

— Съжалявам, ако звучи неделикатно. — Тя се усмихна пленително. — Но... вероятно знаеш, че не си първата от моделите на Едуар, с която той... е имал връзка.

— Не разбирам.

Тя ме погледна, сякаш съм малоумна.

— Жените на неговите платна... Има си причина Едуар да пресъздава толкова деликатно и изразително тези образи, да изобразява такава... интимност.

Предполагах какво се кани да каже, но просто стоях там и чаках думите да се стоварят върху ми като острието на гилотината.

— Едуар е импулсивен мъж, страстта му е непредвидима. Когато се умори от брака, София, той ще се върне към старите си навици. Ако си разумно момиче, каквото съм сигурна, че си, предвид твоето... да кажем практично?... минало, бих те посъветвала да погледнеш на другата страна. Такъв мъж не може да бъде ограничаван. Това е в противовес с артистичния му дух.

Преглътнах.

— Мадам, вече отнех достатъчно от ценното ви време. Опасявам се, че трябва да се разделим. Благодаря за... съветите.

Обърнах се и се отдалечих, а думите ѝ отекваха в ушите ми и кокалчетата на пръстите ми бяха побелели от усилието да ги стискам в юмрук, за да не ударя нещо. Бях стигнала почти до улица „Суфло“, преди да разбере, че съм забравила торбата с лука, зелето и сиренето.

Едуар не се бе прибрал. Което не бе кой знае каква изненада: той и търговецът на картини често оставаха в някой бар и си вършеха работата на чаша пастис или, ако окъснееха, дори абсент. Оставих кошницата си с портмонето и бурканчето пастет от гъши дроб в кухнята и отидох до мивката, където наплисках пламналите си страни със студена вода. Момичето, което ме гледаше от огледалото, беше мрачно, устните му бяха стиснати гневно, а по бледите му страни имаше яркочервени петна. Опитах се да се усмихна, да се превърна в жената, която Едуар виждаше в мен, но тя не искаше да се появи. Виждах само тази слаба, напрегната жена, чието щастие изведнъж сякаш бе изградено върху плаващи пясъци.

Сипах си чаша сладко вино и го изпих набързо. После и още една. Никога преди не бях пила вино през деня. Бях израснала с баща, който прекаляваше, и няхах никакво желание да пия, докато не срещнах Едуар.

Седях в тишината и непрестанно чувах думите: „Той ще се върне към старите си навици. Жените на платната му... има си причини Едуар да пресъздава така деликатно образите им...“.

И тогава захвърлих чашата към стената, а измъченият ми вик заглуши звука от счупеното стъкло.

Не мога да преценя колко дълго лежах, потънала в мъката си. Не исках да ставам. Нашият дом, студиото на Едуар, вече не ми се струваше като убежище. Имах чувството, че е бил завладян от призраците на предишните му връзки, че е пропит от техните разговори, от лицата им, от целувките им.

Не бива да мислиш така, смъмрих сама себе си. Но мислите ми препускаха като полудели коне, хукнали в различни и ужасяващи посоки, и не можех да ги овладеея.

Навън бе почнало да притъмнява и чувах тихото тананикане на мъжа, който бе излязъл да запали уличните лампи. Преди ми се струваше приятно и успокоително. Станах, с намерението да почистя строшените парчета стъкло, преди Едуар да се върне. Но вместо това се озовах пред платната му, които бяха струпани край далечната стена. Поколебах се за миг, после започнах да ги обръщам и да оглеждам внимателно всяко. Тук беше Лори льо Комт, проститутката, облечена в зелена рокля, на друго от платната беше гола, облегла се на някаква колона, като гръцка статуя, малките ѝ гърди — наперени и закръглени

като половинки от испански праскови; Емелин, англичанката от бар „Брюн“, с боси крака, подвити под нея на стола, отпуснала ръка над облегалката. Някаква непозната тъмнокоса жена с гъсти къдрици, падащи над голото ѝ рамо, докато се облягаше на шезлонг, а клепачите ѝ бяха отпуснати, сякаш бе сънена. Дали беше спал и с нея? Дали леко разтворените ѝ устни, нарисувани с толкова любов, очакваха неговите? Как бях могла да си помисля, че е бил безразличен към тази копринена разголена плът, тези небрежно смачкани поли?

„О, господи, била съм такава глупачка. Провинциална глупачка.“

И накрая видях и Мими Айнсбахер, наведена към огледало, извивките на голия ѝ гръб — идеално подчертани от стегнатия корсет на талията, бледото ѝ рамо — разголено, подканващо. Беше нарисувано с любов, линията на въглена беше плавна, галювна. И недовършена. Какво бе направил той, след като я бе нарисувал дотук? Дали е застанал зад нея, сложил грамадните си ръце на раменете ѝ и допрял устни до мястото, където рамото срещаше шията ѝ? Мястото, което винаги ме караше да потръпвам от желание? Дали я бе сложил нежно на това легло — нашето легло — и шепнал сладки думи, докато повдига полите ѝ, а тя...

Притиснах юмруци към очите си. Чувствах се неуравновесена, полудяла. Никога досега не бяха забелязвала тези картини. Сега всяка ми се струваше като мълчаливо предателство, заплаха за бъдещото ми щастие. Дали беше спал с всички тях? И колко време щеше да мине, преди отново да го направи?

Седях загледана в тях, мразех ги всички и въпреки това не можех да откъсна очи, измислях си цял един живот на тайни и удоволствия, предателства и прошепнати нежности, докато небето навън не стана черно като мислите ми.

Чух го, преди да го видя, да си подсвирква, докато се качваше по стълбите.

— Жено! — викна той, отваряйки вратата. — Защо седиш в тъмното?

Метна палтото си на леглото и обиколи студиото, за да запали ацетиленовите лампи и свещите, които бяха поставени в празни бутилки от вино, като намести цигарата си в ъгъла на устата, докато

спускаше пердетата. После дойде при мен и ме прегърна, присвил очи, за да види по-добре лицето ми в полумрака.

— Едва пет часът е. Не те очаквах толкова рано. — Имах чувството, че съм се събудила от някакъв сън.

— Толкова скоро след женитбата ни? Не бих могъл да те оставя задълго. Освен това ми липсваше. Жул Ганер не може да се сравнява с твоите прелести. — Нежно притегли лицето ми към своето и ме целуна леко по ухото. Миришеше на цигарен дим и на пастис. — Не мога да стоя далеч от теб, моя малка продавачке.

— Не ме наричай така.

Станах, отдалечих се от него и се запътих към кухнята. Усетих озадачения му поглед върху себе си. Всъщност и аз не знаех какво правя. Бутилката сладко вино отдавна бе празна.

— Сигурно си гладен.

— Винаги съм гладен.

„Той е мъж с голям апетит.“

— Аз... забравих си чантата на пазара.

— Ха! Няма значение. И аз бях доста замаян през почти цялата сутрин. Снощи беше велика вечер, нали? — Той се засмя, потънал в спомена.

Не отговорих. Взех две чинии и два ножа, донесох останалото от сутрешния хляб. После се загледах в бурканчето гъши пастет. Нямах какво друго да му предложа.

— Срещата ми с Ганер мина страхотно. Каза ми, че в галерия „Берту“ в Шестнайсети район искат да изложат онези мои ранни пейзажи. Които направих в Казул, нали се сещаш? Твърди също, че вече има купувач за двете по-големи платна.

Чух го да отваря бутилка вино, както и лекото потракване на двете чаши, които сложи на масата.

— Аз му разказах за новата ни система за събиране на парите ми. Беше силно впечатлен от снощните ни приключения. След като вече и ти, и той работите за мен, скъпа, съм сигурен, че ще заживеем охолно.

— Радвам се да го чуя — казах аз и сложих панерчето с хляб пред него.

Не знам какво бе станало с мен. Не можех да го погледна. Седнах насреща му и му подадох пастета от гъши дроб и малко масло. Нарязах един портокал на четири и сложих две парчета в чинията му.

— Пастет от гъши дроб! — той разви капака. — Как само ме глезиш, любима.

Отчупи от хляба и го намаза с бледорозовия пастет. Загледах се в него, докато той хапваше, вперил поглед в мен, и само за миг ми се прииска отчаяно той изобщо да не обича пастет, дори да го мрази. Но той ми прати въздушна целувка и премлясна шумно с видимо удоволствие.

— Какъв живот водим само двамата с теб, а?

— Не аз избрах пастета, Едуар. Мими Айнсбахер го избра за теб.

— Мими, а? — За миг очите му срещнаха моите. — Е... тя винаги е разбирала от храна.

— И от други неща?

— Хмм?

— От какво друго разбира Мими?

Храната ми стоеше недокосната в чинията ми. Не можех да ям. И без друго никога не бях харесвала особено гъшия дроб заради горчивата истина за принудителното хранене на птиците, които бяха принуждавани да преяждат, докато органите им се раздуят. Колко болка можеше да бъде причинена от прекаляване с любимите неща.

Едуар остави ножа на чинията. Погледна ме.

— Какво има, Софи?

Не можех да му отговоря.

— Изглеждаш ядосана.

— Ядосана.

— Заради онова, което ти казах по-рано ли? Но, скъпа, това беше, преди да те срещна. Никога не съм те лъгал.

— А ще спиш ли с нея отново?

— Какво?

— Когато ти омръзне да си женен? Ще се върнеш ли към старите си навици?

— За какво е всичко това?

— О, яж си храната, Едуар. Изгълта ли вече любимия си гъши дроб?

Той се загледа в мен много дълго. Когато заговори, гласът му бе тих.

— Какво съм направил, за да заслужи това? Някога дал ли съм ти и най-малък повод да се съмняваш в мен? Показвал ли съм ти друго,

освен пълна преданост?

— Не става дума за това.

— Добре, за какво тогава?

— Как си ги накарал да те гледат по този начин? — Гласът ми се извиси.

— Кого?

— Онези жени. Всички онези Мимита и Лорита, и другите. Момичетата от баровете и от улицата, и всяко окаяно момиче, което минава край вратата ни. Как си ги накарал да ти позират така?

Едуар изглеждаше слисан. Когато заговори, устните му бяха свити в необичайна гримаса.

— По същия начин, по който накарах теб да ми позираш. Помолих ги.

— Ами после? Направи ли с тях онова, което направи с мен?

Едуар сведе очи към чинията си, преди да отговори.

— Ако си спомням правилно, Софи, ти беше тази, която ме съблазни първия път. Или това не отговаря на тази нова версия на миналото, което си спомняш?

— И от това трябва да се почувствам по-добре? Че аз съм била единствената от твоите модели, която не си се опитал да вкараш в леглото си?

Гласът му отекна силно в тихото студио.

— Какво има, Софи? Защо си решила да се измъчваш по този начин? Двамата с теб сме щастливи. Знаеш, че дори не съм поглеждал друга жена, откакто те срещнах!

Започнах да ръкопляскам, всяко плясване разкъсваше тишината в студиото.

— Браво, Едуар! Останал си ми верен чак до медения ни месец! О, колко благородно!

— За бога! — Той стана от масата. — Къде е съпругата ми? Моята щастлива, грейнала и влюбена жена? И коя е тази, която е заела мястото ѝ? Каква е тази мъчителна подозрителност? Коя е тази нещастна обвинителна?

— О, значи, така ме виждаш наистина?

— В това ли се превърна, след като се оженихме?

Двамата се гледахме втрещено. Тишината стана всеобхватна, изпълни студиото. Отвън някакво дете избухна в шумен плач, а после

се чу майчин глас, укоряващ и утешаващ.

Едуар прокара длан по лицето си. Пое си дълбоко въздух и се загледа през прозореца, после пак се обърна към мен.

— Знаеш, че не те виждам така — знаеш, че аз... О, Софи, не разбирам защо се е породил този гняв. Не разбирам какво съм направил, за да заслужи такава...

— Ами защо не попиташ тях? — Протегнах ръка към платната му. Гласът ми премина в хлипане. — Та какво ли разбира изобщо от живота ти провинциална продавачка като мен?

— О, направо си невъзможна — каза той и захвърли салфетката си.

— Бракът с теб е невъзможен. И започвам да се чудя защо изобщо си направи труда.

— Не си единствената. — Съпругът ми ме измери с поглед, грабна палтото си от леглото, обърна ми гръб и излезе.

5.

2002 г.

Когато той се обади, тя беше на моста. Не знаеше колко дълго е седяла там. Металните му парапети бях почти напълно скрити под катинарите, на които хората бяха сложили инициалите си, и по цялото му протежение туристите се надвесваха и четяха написаното на малките парчета метал, надраскано с перманентен маркер или гравирано от онези, които бяха по-предвидливи. Някои се снимаха, сочейки към катинарите, които смятаха за особено красиви или които самите те току-що бяха поставили там.

Спомни си какво ѝ бе разказвал Дейвид за това място, преди да дойдат, за това как влюбените слагали катинарите и после хвърляли ключа в Сена като знак за вечна любов и как после градските власти с мъка ги сваляли от парапета само за да се появят нови след няколко дни, гравирани с послания за вечна любов, с инициалите на влюбени, които след две години можеше да са още заедно или пък вече да живеят на различни континенти, защото не могат да понесат да дишат един и същи въздух. Беше ѝ казал също, че речното дъно под моста редовно трябвало да бъде изтребвано, за да се събират ръждясващите ключове.

Сега тя седеше на пейката и се стараше да не се вглежда подробно в тях, а да се наслаждава на цялата картина, проблясваща под слънцето. Не искаше да се замисля за това какво символизираше.

„Ще се срещнем на «Пон дез Ар»“, му беше казала. Нищо повече.

Може би имаше нещо различно в гласа ѝ.

„Дай ми двамайл минути“, бе казал той.

Видя го да идва откъм Лувъра, синята му риза се открояваше все по-ярко с приближаването му. Беше с панталони в маскировъчен цвят и тя си помисли с болка колко обичаше да го гледа. Колко позната ѝ бе станала фигурата му, макар и след толкова кратко време. Взираше се в меката му, разрошена коса и чертите на лицето му, в леко

нетърпеливата му походка, сякаш винаги се стремеше да стигне до следващото място. И после забеляза, че през рамо е метнал кожената чанта, в която носеше чертежите си.

„Какво направих?“

Той не се усмихна, докато се приближаваше, макар да бе ясно, че я бе забелязал. Стигна до нея, забави крачка, после пусна чантата си на земята и седна до нея.

Седяха мълчаливи известно време, загледани в преминаващите туристически корабчета.

И накрая Лив каза:

— Не мога да го направя.

Взираше се в течението на Сена, гледаше с присвити очи към хората, които и в момента се навеждаха да разглеждат катинарите.

— Мисля, че направихме ужасна грешка. Аз направих грешка.

— Грешка?

— Знам, че съм импулсивна. Сега разбирам, че е трябвало да забавим темпото. Трябвало е да... се опознаем по-добре. И се замислих. Все пак не сме имали някаква пищна сватбена церемония или нещо подобно. Даже някои от приятелите ни още не знаят, че сме женени. Можем просто... Можем да се престорим, че не се е случвало. И двамата сме млади.

— За какво говориш, Лив?

Тя го погледна.

— Дейвид, всичко стана ясно, докато вървеше към мен. Донесъл си чертежите си.

Съвсем леко трепване. Но тя го забеляза.

— Знаел си, че ще се срещнеш с Голдстейн. Опаковал си чертежите си и си ги взел на медения ни месец.

Той сведе поглед към краката си.

— Не знаех. Надявах се.

— И това е оправданието ти?

Отново замълчаха. Дейвид се наведе напред, стиснал ръце над коленете си. После я погледна косо, с тревожно изражение.

— Обичам те, Лив. Ти не ме ли обичаш вече?

— Обичам те. Много. Но не мога... не мога така. Не мога да бъда тази жена, в която се превръщам.

Той поклати глава.

— Не разбирам. Това е лудост. Нямахме ме само няколко часа.

— Не става дума за тези няколко часа. Това е меденият ни месец. Това е моделът, който ще следваме и занапред.

— От къде на къде меденият месец да е модел за един брак? Повечето хора заминават и лежат на плажа две седмици, за бога. Така ли мислиш, че ще продължи животът им нататък?

— Не изопачавай думите ми! Знаеш какво имам предвид. Предполага се, че това е единственото време, когато ти...

— Просто тази сграда...

— О, тази сграда. Онази сграда. Проклетата сграда. Винаги ще има някаква сграда, нали така?

— Не. Тази е специална. Те...

— Те искат да се срещнете отново.

Той въздъхна и челюстта ми се стегна.

— Не е точно делова среща — каза той. — Работен обяд. Утре. В един от най-добрите ресторанти в Париж. И ти си поканена.

Би се разсмяла, ако не бе на път да се разплаче. Когато най-накрая заговори, гласът ѝ бе неочаквано спокоен.

— Съжалявам, Дейвид. Дори не те виня за това. Грешката е само моя. Толкова бях запленена от теб, че не можех да видя нищо друго. Не можех да преценя, че да съм омъжена за човек, който е толкова погълнат от работата, ще ме превърне в... — Трудно ѝ бе да продължи.

— В какво ще те превърне? Аз още те обичам, Лив. Не те разбирам.

Тя разтри очи.

— Не го обяснявам добре. Виж... ела с мен. Искам да ти покажа нещо.

Бяха съвсем близо до Музея Орсе. Опашката бе намалела и двамата мълчаливо се придвижваха напред в продължение на десет минути, докато стигнат до входа. Тя усещаше присъствието му до себе си, както и непривичната неловкост помежду им. Малка частица от нея още не можеше да повярва, че меденият ѝ месец ще свърши така.

Извика асансьора, уверена къде иска да отиде този път, а Дейвид я следваше. Минаха през залите на импресионистите на най-горния етаж, заобикаляйки групичките хора, които стояха и зяпаха. Друга групичка ученици седеше пред „Закуска на тревата“ и същият ентузиазизиран служител на галерията им обясняваше за скандала с

голата жена. Замисли се каква ирония бе това, че сега съпругът ѝ бе тук, където бе искала да бъде сутринта, но вече бе късно. Твърде късно.

И накрая стигнаха там, пред малкото платно. Тя се загледа, а той пристъпи напред.

— „Съпруга, леко ядосана“ — прочете той надписа. — Едуар Льофевър.

Загледа се за момент, после се обърна към нея, очаквайки обяснение.

— Ами... видях това сутринта... тази нещастна, пренебрегната съпруга. И тогава ми стана ясно. Не искам да съм такава. Изведнъж разбрах, че целият ни брак ще бъде такъв — ще търся вниманието ти, а ти няма да можеш да ми го дадеш. И се уплаших.

— Бракът ни няма да е такъв.

— Не искам да бъда съпруга, която се чувства пренебрегната дори на медения си месец.

— Не съм те пренебрегнал, Лив...

— Но ме накара да се чувствам маловажна, и то точно тогава, когато се очакваше да искаш да сме заедно, просто да си с мен. — Гласът ѝ се извиси, стана емоционален. — Исках да се разхождаме край бистрата на Париж и да седнем някъде, да пийнем по чаша вино без повод, да се държим за ръце. Исках да ми разкажеш какъв си бил, преди да се срещнем, и за какво си мечтал. Исках да споделя всичко, което съм планирала за съвместния ни живот. Исках да правим много секс. Много секс. Не исках да обикалям сама галериите и да пия кафе с непознати мъже само за да убия времето.

Нямаше как да не се зарадва поне малко на косия му поглед.

— И когато видях тази картина, всичко ми стана ясно. Това съм аз, Дейвид. Ще се превърна в нея. Това ще се случи. Защото, дори и сега, ти не виждаш нищо лошо в това да прекараш два дни — три дни — от петдневния ни меден месец в това да представяш работата си пред двама богати бизнесмени.

Тя преглътна. И гласът ѝ секна.

— Съжалявам. Аз... не мога да бъда тази жена. Просто... не мога. Такава беше майка ми и това ме ужасява.

Избърса очи и наведе глава, за да избегне любопитните погледи на минаващите наблизо хора.

Дейвид се загледа в картината. Няколко минути не каза нищо. А после се обърна към нея с напрегнато лице.

— Добре, разбрах. — Прокара пръсти през косата си. — Права си. За всичко. Аз... постъпих невероятно глупаво. И егоистично. Съжалявам.

Замълчаха, докато двама германци се спряха пред платното, размениха няколко думи и отминаха.

— Но... ти грешиш за тази картина.

Тя вдигна поглед към него.

— Тя не е пренебрегната. Не е символ на провалена връзка. — Приблужи се към нея и нежно хвана ръката ѝ, докато жестикулираше с другата. — Виж само как я е нарисувал, Лив. Той не иска тя да е ядосана. Все още гледа към нея. Виж колко нежност има в движението на четката, в това как е добавил цвят към лицето ѝ тук. Той я обожава. Не може да понесе мисълта, че е ядосана. Не може да спре да я гледа дори и когато е разгневена от него — той си пое въздух. — Той е там и няма да я остави, независимо колко силно я е разгневил.

Очите ѝ се бяха напълнили със сълзи.

— Какво искаш да кажеш?

— Не мисля, че тази картина трябва да означава краят на брака ни. — Той се пресегна и улови дланта ѝ, задържа я, докато усети как пръстите ѝ се отпускат между неговите. — Защото, когато я гледам, аз виждам обратното на това, което виждаш ти. Да, нещо не е наред. Да, тя е нещастна точно сега, в този момент. Но когато гледам нея, цялата картина, Лив, виждам израз на голяма любов.

6.

1912 г.

Ситен дъждец бе започнал да вали, когато тръгнах да обикалям из улиците на Латинския квартал малко след полунощ. Сега, часове покъсно, той се бе просмукал през филца на шапката ми, така че капките се търкулваха под яката на палтото ми, но аз почти не ги усещах, толкова погълната бях от мъката си.

Част от мен искаше да чака завръщането на Едуар, но не можех да седя в дома ни, не и с онези жени и надвисналата над мен перспектива за бъдещите изневери на съпруга ми. Непрекъснато виждах болката в очите му, чувах гнева в гласа му. „Коя е тази нещастна обвинителка?“ Той вече не ме виждаше в най-добрата възможна светлина и кой можеше да го вини? Беше ме видял такава, каквато знаех, че съм в действителност: обикновена, провинциална, невзрачна продавачка. Беше попаднал в капана на брака в пристъп на ревност, тогава убеден, че трябва да спечели завинаги любовта ми. И сега съжеляваше за прибързаността си. И аз го бях принудила да го осъзнае.

За миг се запитах дали просто да не си събера куфара и да си тръгна. Но всеки път, когато мисълта нахлуваше в трескавото ми съзнание, незабавно в отговор изникваше друга: обичах го. Не можех да понеса представата за живот без него. Как бих могла да се върна в Сен Перон и да живея като стара мома, след като вече бях познала любовта? Как щях да понеса мисълта, че той живее някъде, само на мили от мен? Даже когато излезеше от стаята, усещах липсата му като болка в ръката или крака. Физическата нужда, която изпитвах да бъда с него, все още ме държеше в плен. А и не можех просто да се върна у дома само няколко седмици след сватбата.

Но аз винаги щях да си остана провинциалистка. Не можех да деля съпруга си, както очевидно го правеха парижанките, преструвайки се, че не знаят за изневерите. Как бих могла да живея с Едуар и да очаквам някой ден да се върне у дома с уханието на друга

жена? Даже и да нямах доказателства за изневярата му, как бих могла да вляза в дома ни и да видя Мими Айнсбахер или която и да било от онези жени гола в леглото ни да му позира? Какво би трябвало да направя тогава? Просто да ида в другата стая? Да изляза на разходка? Да седя и да ги гледам? Той щеше да ме намрази. Щеше да ме приеме за тъмничаря, за какъвто Мими Айнсбахер вече ме смяташе.

Сега разбирах, че изобщо не бях помислила какво ще означава бракът за нас. Бях обсебена от неговия глас, ръцете му, целувките му. И бях заслепена от суетност — омагьосана от своя образ, който бях видяла в картините и очите му.

А сега вълшебният прашец бе отлетял и бях останала само аз — съпругата, тази нещастна обвинителка. Изобщо не харесвах този си образ.

Кръстосвах Париж надлъж и нашир, надолу по улица „Риволи“, нагоре до авеню „Фош“ и отново надолу по задните улички, без да обръщам внимание на любопитните погледи на мъжете и подвикванията на пияниците. Не забелязвах и подбитите си от дългото ходене по калдъръма стъпала, докато извъръщах лице от минавачите, за да не видят сълзите, напирасци в очите ми. Скърбях за брака, който вече бях изгубила. Скърбях за Едуар, който бе видял само най-хубавото в мен. Липсваше ми непосилното щастие, което изпитвахме заедно, усещането, че сме непобедими, откъснати от останалия свят. Как бяхме стигнали дотук толкова скоро? Вървах напълно унесена в мислите си и дори не забелязах, че е започнало да се развиделява.

— Мадам Льофевър?

Обърнах се и видях една жена да пристъпва откъм сенките. Когато застана под уличната лампа, забелязах, че е момичето, с което Едуар ме бе запознал в нощта на сбиването в бар „Триполи“ — помъчих се да си спомня името ѝ: Лизет? Лори?

— Една дама не бива да е навън в този час, мадам — каза тя и хвърли поглед през рамо към улицата. Нямах как да ѝ отговоря. Дори не бях сигурна, че мога да говоря. Спомних си как едно от момичетата в „Ла фам марше“ ме бе побутнало, докато той се приближаваше: „Той си общува с уличниците от площад «Пигал»“.

— Нямам представа колко е часът. — Погледнах към часовника на сградата. Пет без четвърт. Бях обикаляла цяла нощ.

Лицето ѝ бе в сянка, но усетих, че ме изучава.

— Добре ли сте?

— Добре съм. Благодаря.

Тя продължи да се взира в мен. После пристъпи крачка напред и леко докосна лакътя ми.

— Не съм убедена, че на една омъжена жена подхожда да се разхожда сама тук. Искате ли да пийнете нещо с мен? Знам едно топло местенце недалеч оттук.

Аз се поколебах и тя пусна ръката ми, отстъпвайки леко назад.

— Разбира се, ако имате други планове, напълно ви разбирам.

— Не, нямам. Много мило от ваша страна. С удоволствие бих влязла някъде на топло. Аз... предполагам, че не бях забелязала колко е студено.

Вървахме мълчаливо по тесните улички и завихме към един осветен отвътре бар. Китаец отвори масивна врата и пристъпи навътре, за да ни направи път да влезем, при което тя размени няколко думи с него. Барът наистина беше топъл, със замъглени прозорци и неколцина мъже, които пиеха вътре. Файтонджии повечето, както ми каза Лори, докато ме насочваше към дъното на стаята. Лори льо Комт поръча нещо на бара, а аз се настаних на една маса в ъгъла. Свалих мокротото си плато. В малката стая бе шумно и весело; мъжете се бяха събрали около играещите карти в другия ъгъл. Огледах се в огледалото, което заемаше цялата стена, и видях лицето си бледо и мокро, с прилепнала към скалпа коса. Защо да обича само мен? Запитах се, но после се опитах да заглуша тази мисъл.

Един възрастен келнер пристигна с табла и Лори ми подаде малка чашка коняк. След като вече бяхме седнали в бара, не можех да си представя какво да й кажа.

— Хубаво е, че влязохме — каза тя, поглеждайки към входа. Дъждът вече се бе превърнал в истински порой и по тротоарите бликаха ручейчета, които ромоляха в канализационните шахти.

— И аз така смятам.

— Мосю Льофевър у дома ли е?

Тя използва официалното обръщение към него, въпреки че го познаваше много по-отдавна, отколкото аз.

— Нямам представа. — Отпих глътка от питието си. Опари гърлото ми като огън. И тогава изведнъж започнах да говоря. Може би от отчаяние. Или защото знаех, че жена като Лори е виждала толкова

примери за лошо поведение, че думите ми няма да я шокират. Или може би просто исках да видя реакцията ѝ. Все пак не бях сигурна дали и тя не е една от жените, които трябва да смятам за заплаха.

— Бях в лошо настроение. Реших, че е най-добре... да повървя.

Тя кимна и се усмихна леко. Сега забелязах, че косата ѝ е прибрана в стегнат кок ниско над яката, което подобаваше повече на учителка, отколкото на жрица на любовта.

— Никога не съм била омъжена. Но предполагам, че бракът променя напълно живота ти.

— Трудно е да се свикне. Смятах, че съм подготвена. Сега... не съм сигурна, че имам подходящия темперамент за предизвикателствата му.

Още докато изричах всичко това, се изненадах от себе си. Не бях от жените, които имат навика да споделят. Единственият човек, с когото бях споделяла мислите си, бе сестра ми, а в нейно отсъствие бях изпитвала нужда да разговарям само с Едуар.

— Намирате Едуар за... предизвикателен?

Сега забелязах, че е по-възрастна, отколкото бях сметнала отначало: умело нанесените руж и червило ѝ придаваха сиянието на младостта. Но в нея имаше нещо, което те караше да продължиш да говориш; усещането, че каквото и да ѝ кажеш, няма да стигне до чужди уши. Разсеяно се зачудих какво ли е правила тази нощ, какви други тайни е научила.

— Да. Не. Не точно Едуар. — Не можех да обясня. — Не знам. Аз... съжалявам. Не биваше да ви обременявам с грижите си.

Тя ми поръча още една чаша коняк. А после се облегна и отпи глътка от своя, сякаш обмисляше какво да каже. Най-накрая се наведе леко напред и заговори тихо.

— Мадам, смятам себе си за експерт по психиката на женения мъж.

Усетих, че леко се изчервявам.

— Не знам какво ви води тук тази вечер и вярвам, че никой външен човек не може да каже със сигурност какво се случва между двама души. Но ще ви кажа едно: Едуар ви обожава. Заявявам го с пълна увереност, понеже съм виждала доста мъже, както и няколко, които са били на меден месец.

Вдигнах очи и повдигнах невярващо вежди.

— Да, на меден месец. Преди да ви срещне, бих се обзаложила, че Едуар Льофевър никога няма да се ожени. Че се чувства прекрасно и винаги ще води този начин на живот. Но после той ви среща. И без никакво кокетство или преструвки вие спечелихте сърцето му, ума му, дори въображението му. Не подценявайте силата на чувствата му към вас, мадам.

— Ами другите жени? Да не им обръщам внимание ли?

— Какви други жени?

— Казаха ми... Едуар не е мъж, който вярва в... моногамността.

Лори ме изглежда внимателно.

— И коя отровна уста ви каза това? — Лицето ми сигурно ме бе издало. — Каквото и съмнение да е посадил в душата ви този съветник, мадам, явно го е направил много умело.

Тя отново отпи глътка от коняка си.

— Ще ви кажа нещо, мадам, и се надявам да не се засегнете, защото го правя с добри намерения — тя се наведе напред над масата. — Да, и аз не вярвах, че Едуар е от мъжете, които някога ще се оженият. Но когато ви видях заедно онази вечер пред бар „Триполи“, как ви гледа, как се гордее с вас, как нежно докосва с ръка гърба ви и как търси с поглед вашето одобрение за почти всяко нещо, направил или казал, разбрах, че сте страхотна двойка. И видях, че е щастлив. Много щастлив.

Седях неподвижна и слушах.

— И ще ви призная, че при срещата ни изпитах срам, което е рядкост за мен. Защото през последните месеци няколко пъти, докато позирах за Едуар или дори когато го видех на улицата, на път за дома или за някой ресторант, му се предлагаша безплатно. Винаги ужасно съм го харесвала. Но откакто ви срещна, той ми отказваше деликатно, но непоколебимо.

Навън дъждът внезапно бе спрял. Единият от мъжете протегна ръка през вратата и каза нещо на приятеля си, което накара и двамата да се разсмеят.

Гласът на Лори се снижи до шепот:

— Най-голямата опасност за брака ви, ако ми позволите да съм откровена, не е съпругът ви. А това, че думите на този така наречен „съветник“ могат да ви превърнат в онова, което вие и съпругът ви мразите. — Лори довърши питието си. Загърна раменете си в шала и

стана. Огледа се, прибра кичур коса назад и погледна към прозореца. — Ето, и дъждът е спрял. Денят ще бъде чудесен. Вървете у дома при съпруга си, мадам. Радвайте се на късмета си. Бъдете жената, която той обожава.

Тя ми се усмихна за миг.

— И за в бъдеще подбирайте внимателно съветниците си.

Каза нещо на собственика и излезе под синята светлина на влажното ранно утро. Аз останах да седя и да премислям всичко, което ми беше казала, докато изтощението най-сетне се просмукваше в костите ми заедно с нещо друго: дълбоко, дълбоко облекчение.

Повиках възрастния келнер, за да платя сметката. Той вдигна рамене и ми каза, че мадам Лори вече се е погрижила, и отново се зае да бърше чашите.

Апартаментът бе толкова тих, докато се качвах по стълбите, че предположих, че Едуар спи. Той постоянно вдигаше шум, когато беше у дома, като пееше или подсвиркуваше, или пускаше грамофона си толкова силно, че ядосаните съседни тропача по стените. Вrabчетата чуруликаха в бръшляна, който покриваше стените отвън, а далечното трополене на конски копита по калдъръма напомняше за бавно събуждащия се град, но в малкия апартамент на най-горния етаж на номер двавет и първи от улица „Суфло“ бе съвсем тихо.

Опитах се да не мисля за това къде може да е бил или в какво настроение е. Свалих си обувките и изкачих бързо последните няколко стъпала, изгаряйки от нетърпение да се пхна в леглото при него и да го прегърна. Щях да му кажа колко съжалявам, колко го обичам и каква глупачка съм била. Отново щях да съм жената, за която се бе оженил.

Умът ми направо жужеше от нуждата да бъда с него. Отворих вратата на апартамента тихо, вече си го представях как лежи омотан в чаршафите и одеялата и как сънено повдига с ръка завивките, за да ме пусне при себе си. Но леглото ни бе празно.

Поколебах се, минах край леглото и отидох в основната част на студиото. Внезапно ме обзе някаква нервност, не бях сигурна как ще ме посрещне.

— Едуар?

Отговор не последва.

Студиото беше слабо осветено, свещите догаряха, както ги бях оставила в бързината да изляза, а от дългия прозорец се процеждаше студената синя утринна светлина. Хладината във въздуха загатваше, че огънят е угаснал преди часове. Едуар стоеше в ъгъла, близо до платната, само по риза и размъкнати панталони, с гръб към мен, загледан в някакво платно.

Останах на прага, вперила очи в съпруга си, в широкия му гръб, в гъстата му тъмна коса, преди той да разбере, че съм там. Когато се обърна към мен, в погледа му проблесна тревога — „какво ли ме чака сега?“ — и от това ме заболя.

Тръгнах към него, стиснала в ръка обувките си. Бях си представяла как се хвърлям в прегръдките му през целия път насам по улица „Бабилон“. Мислех, че няма да мога да се въздържа. Но сега, в студената и стихнала стая, нещо ме спираше. Застанах на няколко сантиметра от него, очите ми бяха приковани в неговите и усетих как бавно се извъръщам към статива.

Жената на платното беше приведена напред, лицето ѝ беше безгласно и гневно, тъмночервената ѝ коса бе прихваната небрежно на тила, както беше моята предната вечер. В тялото ѝ се усещаше напрежение, дълбоко сдържано неудовлетворение, отказът ѝ да погледне право към художника бе като мълчалив укор. И в гърлото ми се надигна ридание.

— Това... е прекрасно — казах аз, когато си възвърнах гласа.

Той се обърна към мен и видях, че е изтощен, очите му бяха червени, вероятно от липсата на сън. Исках да излича тъгата от лицето му, да върна думите си назад, да го направя отново щастлив.

— О, бях такава глупачка... — подхванах аз.

Но той ме изпревари, пристъпи напред и ме сграбчи в прегръдките си.

— Никога вече не ме напускай, Софи — прошепна тихо до ухото ми, а гласът му бе натежал от чувства.

Не говорехме. Притискахме се един към друг толкова силно, сякаш сме били разделени с години, а не само за няколко часа.

Гласът му, галец кожата ми, беше дрезгав и пресекващ.

— Трябваше да те нарисувам, защото не можех да понеса да те няма, и това бе единственият начин да те върна.

— Тук съм — мърморех аз. Зарових пръсти в косата му, придърпах лицето му към своето, вдъхвах диханието му. — Никога повече няма да те оставя. Никога.

— Искях да те нарисувам каквато си. Но пред очите ми все беше тази гневна и нещастна Софи. И единственото, което си мислех, бе, че аз съм причината за това нещастие.

Поклатих глава.

— Не си ти, Едуар. Да забравим тази нощ. Моля те.

Той се протегна и завъртя статива с гръб към мен.

— Тогава няма да довърша това. Дори не искам да го виждаш. О, Софи. Съжалявам. Толкова съжалявам...

И после го целунах. Целунах го и се постарях да му покажа, че го обичам от цялото си сърце и с цялото си същество, и как животът ми преди него е бил сив и безцветен, а бъдещето без него — ужасяващо и мрачно. С целувката си му казах, че го обичам повече, отколкото някога съм вярвала, че мога да обичам някого. Моят съпруг. Моят красив, сложен и гениален съпруг. Не можех да изрека думите: чувствата ми бяха твърде всеобхватни.

— Ела — казах накрая и сплела пръсти с неговите, го поведох към леглото.

По-късно, когато улицата се оживи от звуците на ранния предиобед, а продавачите на плодове и зеленчуци бяха приключили с обиколката си и ароматът на кафе, носещ се през отворения ни прозорец, бе станал неустоим, се измъкнах от прегръдките на Едуар и леглото ни, докато потта охлаждаше гърба ми и усещах вкуса му по устните си. Отидох в студиото отсреща, запалих огъня и обърнах платното. Огледах я внимателно, забелязах нежността в рисунъка му, интимността на картината, идеалното представяне на самата мен, запечатания момент.

После се обърнах към него.

— Трябва да я довършиш.

Той се повдигна на лакът, погледна ме с присвити очи.

— Но... ти изглеждаш толкова нещастна.

— Може би. Но това е истината, Едуар. Ти винаги показваш истината. В това е големият ти талант. — Протегнах се, вдигнала ръце

над главата си, после ги свалих, наслаждавайки се на погледа му върху тялото си. Свих рамене. — А и всъщност предполагам, че ще има дни, в които сме ядосани един на друг. Меденият месец не може да продължава вечно.

— Напротив — заяви той и изчака, докато се върна при него. Издърпа ме в леглото и ме погледна сериозно — Може да продължи, колкото поискаме. И като господар на този дом, заявявам, че всеки ден от брака ни трябва да бъде част от медения ни месец.

— Подчинявам се напълно на волята на съпруга си. — Въздъгнах и се сгуших в него. — Опитахме и видяхме, че ядосването и гневът не ни устройват. Аз също заявявам, че останалите дни от брака ни трябва да бъдат като меден месец.

Лежахме в приятна тишина, кракът ми почиваше върху неговия, топлата кожа на корема му допираше моята, тежката му ръка ме прегръщаше през талията. Не помнех някога да съм била по-доволна от живота. Вдъхвах уханието на съпруга си, усещах повдигането на гърдите му и най-накрая умората започна да взема връх. Унесох се в дрямка, поела към място, което бе топло и приятно, особено в сравнение с това, което бях преживяла. И тогава той заговори.

— Софи — тихо прошепна той. — Докато сме напълно откровени един с друг, трябва да ти кажа нещо.

Отворих едно око.

— И се надявам да не накърня чувствата ти.

— Какво има? — Гласът ми беше само шепот, а сърцето ми — готово да спре.

Той се поколеба за миг, хвана ръката ми.

— Знам, че го беше купила специално за мен. Но всъщност не обичам особено гъши дроб. Никога не съм го обичал. Само се опитвах да бъда любезен...

Не довърши изречението си. Защото аз вече го бях спряла с устни върху неговите.

7.

2002 г.

— Не мога да повярвам, че ми се обаждаш от медения си месец.

— Ами да, Дейвид слезе да уреди нещо на рецепцията. Реших, че денят ще стане още по-прекрасен, ако успея да вместя и двуминутен разговор с теб.

Джасмин закри слушалката с длан.

— Ще ида в тоалетната, за да не ме види Бесли. Изчакай. Звук от затваряне на врата, после забързани стъпки. Съвсем ясно можех да си представя претъпкания офис над книжарницата, задръстването, в което колите едва пълзяха, но „Финчли роуд“, и миризмата на олово от изгорелите газове от ауспусите, която изпълваше лепкавия летен въздух. — Хайде. Разкажи ми всичко. За около двайсет секунди. Като Джон Уейн ли крачиш вече? Прекарваш ли си страхотно?

Озърнах се в хотелската си стая, видях омачканите чаршафи на леглото, от което Дейвид бе станал преди малко, багажа, който неохотно бях започнала да стягам.

— Всичко е... малко странно. Трябва да свикна с факта, че наистина съм омъжена. Но съм много щастлива.

— Уф! Толкова ти завиждам. Снощи излязох на среща с Шон Джефрис. Помниш ли го? Братът на Фи? С ужасните нокти? Честно, нямам представа защо се съгласих. Не спря да говори за себе си. Явно трябваше да се впечатля от факта, че има мезонет във Фрайън Барнит.

— Много хубав район. Модерен.

— А и самият мезонет има огромен потенциал.

Засмях се.

— Важно е да се издигаш в живота.

— Особено на нашата възраст. Няма нищо по-добро от тухлите и хоросана.

— Има и пенсионен фонд. Хайде. Кажи ми, че има пенсионен фонд.

— Естествено, че има. И е свързан с лихвения индекс. Беше със сиви обувки и настоя да си разделим сметката, а освен това поръча най-евтината бутилка вино в ресторанта, защото всичко имало един и същи вкус след първата чаша. О, Уърдинг, как ми се иска вече да се прибереш. Отчаяно се нуждая от питие. Среците с мъже са ужасни. Ти постъпи правилно.

Легнах и се загледах в тавана, който беше бял и декориран като сватбена торта.

— Какво? Въпреки че съм непоносимо импулсивна и не бива да се доверявам на чувствата си?

— Да! Ще ми се и аз да бях по-импулсивна. Тогава щях да се омъжа за Андрю, когато ми предложи, и сега вероятно щях да живея в Испания, вместо да съм закотвена в този офис и да се чудя дали мога да се измъкна тайничко в пет без двацет, за да си платя данъка за колата. Както и да е... О, господи, трябва да вървя. Бесли току-що влезе в дамската тоалетна. — Гласът ѝ стана по-висок, смени тона. — Разбира се, госпожо Холстън. Много ви благодаря за обаждането. Непременно ще се чуем скоро.

Лив затвори точно когато Дейвид се върна. Носеше кутия шоколадови бонбони „Патрик Роже“.

— Какво е това?

— Вечеря. Ще ни донесат и шампанско.

Тя се разсмя, разгърна опаковката на красивата тъмнозелена кутия, пъкна един бонбон в устата си и затвори очи.

— О, господи, невероятни са. Заради тези и обяда в луксозния ресторант утре има опасност да се прибера вкъщи огромна като слон.

— Отмених обяда.

Лив вдигна очи.

— Но аз казах...

Дейвид сви рамене.

— Не. Беше права. Никаква работа повече. Някои неща са свещени.

Тя пъкна още един бонбон в устата си, протегна кутията към него.

— О, Дейвид... започвам да си мисля, че малко прекалих. — Следобедът с трескавите емоции и напрежението ѝ се струваше безкрайно далечен. Имаше чувството, че са женени от цяла вечност.

Той свали ризата си презглава.

— Не си прекалила. Имаш пълно право да очакваш цялото ми внимание по време на медения ни месец. Съжалявам. Трябва да се науча да не забравям, че не съм само аз, а вече сме двама.

Ето че се бе появил отново. Мъжът, в когото се бе влюбила. „Моят съпруг.“ Внезапно в нея пламна огнена страст.

Той седна до нея, а тя се плъзна към него, докато той не спираше да говори.

— Искаш ли да чуеш нещо забавно? Звъннах във фирмата на Голдстейн от рецепцията, поех си дълбоко въздух и обясних, че много съжалявам, но не мога да им отделя повече време тази седмица, понеже това всъщност е меденият ми месец.

— И?

— И те направо побеснях.

Следващият бонбон спря на половината път към устните ѝ. Сърцето ѝ също спря.

— О, господи, много съжалявам.

— Да, разгневиха се ужасно. Попитаха ме какво, по дяволите, си мисля, че правя, оставяйки жена си сама по време на медения ни месец. „Не така трябва да започва съвместният живот, по дяволите“, цитирам. — Усмихна ѝ се многозначително.

— Винаги съм харесвала тези Голдстейн — каза тя и пъкна шоколадовия бонбон в устата му.

— Казаха, че това е момент от живота, който никога, но можеш да си върнеш.

— Мисля, че вече направо ги обичам.

— Ще ги заобичаш дори повече след минутка.

Той стана и отиде до френските прозорци, отвори ги широко. Вечерните слънчеви лъчи нахлуха в стаята, а отдолу се носеха звуците от оживената улица, пълна с туристи и мотаещи се из магазините купувачи. Той си свали обувките и чорапите, смъкна панталона и седна на леглото, при което се обърна към нея.

— Казаха още, че се чувстват донякъде отговорни, че са ме ангажирали. За компенсация предложиха да използваме апартамента им в „Роял Монсо“ от утре. Има румсървис, вана с размерите на океански лайнер, шампанско, колкото можем да изпием, абсолютно никаква причина да излизаме от стаята. За две нощувки. Причината да

се забавя долу беше, че си позволих да упражня съпругеските си права и смених билетите ни за връщане. Какво ще кажеш?

Той погледна към Лив и дори сега в очите му имаше лека несигурност.

— Очевидно това означава да прекараш още четирийсет и осем часа в компанията на мъж, който е, по думите на приятелите ни милиардери, „абсолютен кръгъл идиот“.

Тя го изгледа сериозно.

— Абсолютен кръгъл идиот е идеалът ми за съпруг.

— Много се надявах да го кажеш.

Двамата се отпуснаха назад на възглавниците и останаха да лежат един до друг с преплетени пръсти.

Тя гледаше през прозореца към все още светлия Град на светлината и усети, че се усмихва. Беше омъжена. Намираще се в Париж. Утре щеше да се изгуби в огромното пухкаво легло с мъжа, когото обичаше, и вероятно нямаше да излезе оттам два дни. Животът едва ли можеше да е по-хубав.

Но тя се надяваше, че може.

— Ще оправя всичко, госпожо Холстън — прошепна той, извърна се към нея и вдигна пръстите ѝ към устните си. — Може да ми отнеме известно време цялата тази история с брака, но накрая ще направя всичко както трябва.

Имаше две лунички на носа. Никога досега не ги беше забелязвала. Това бяха най-хубавите лунички, които бе виждала.

— Няма проблем, господин Холстън — отвърна тя и се пресегна да остави кутията с шоколадови бонбони на нощното шкафче. — Имаме цялото време на света.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.